

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Ужгородський національний університет
Історичний факультет
Кафедра історії України

ТИСЯЧОЛІТТЯ — MILLENNIA

Науковий щорічник

Випуск 4

Ужгород
ТОВ «РІК-У»
2017

Редколегія:

Гарагонич Василь Васильович,
д.і.н., професор кафедри туристичної інфраструктури і сервісу УжНУ;

Жулканич Неля Михайлівна,
д.і.н., професор кафедри історії України УжНУ;

Капітан Лариса Іванівна,
д.і.н., професор кафедри історії України УжНУ;

Офіцинський Роман Андрійович,
*д.і.н., професор, завідувач кафедри історії України УжНУ
(головний редактор);*

Скиба Іванна Іванівна,
к.і.н., доцент кафедри історії України УжНУ (відповідальний секретар);

Сухий Олексій Миколайович,
*д.і.н., професор, завідувач кафедри новітньої історії України
Львівського національного університету ім. І. Франка;*

Федака Сергій Дмитрович,
д.і.н., професор кафедри історії України УжНУ.

Рецензенти:

Міськов Іван Олексійович,
*к.і.н., доцент кафедри культури і соціально-гуманітарних
дисциплін Закарпатської академії мистецтв, м. Ужгород;*

Набока Олександр Вікторович,
*д.і.н., завідувач кафедри історії України Луганського
національного університету ім. Т. Шевченка, м. Старобільськ.*

Відповідальна за випуск:

Попович Тетяна Юріївна,
викладач кафедри історії України УжНУ.

*Рекомендовано до друку кафедрою історії України Ужгородського
національного університету 27 січня 2017 р., протокол № 6.*

ДИСКУСІЯ

ЛІКВІДАЦІЯ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В УЖГОРОДСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

УДК 94 (477.6)

*Частина перша. Локальна
руїна, тоталітарний рецидив,
адміністративне свавілля¹*

Роман Офіцинський,
*доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри історії України
Ужгородського національного університету*

Восени 2016 р. Ужгородський національний університет привернув суспільну увагу двічі: перевіркою Державної інспекції навчальних закладів України і реорганізаціями факультетів. Інспекція звичними для чиновницької практики евфемізмами констатувала, що управлінська діяльність в УжНУ «потребує значного удосконалення». Про це повідомлено Міністерство освіти і науки «для врахування при прийнятті управлінських рішень». Тобто з професійної точки зору ректор і проректори показали себе значно гірше, ніж очікувалося. Міністерство отримало вагомі підстави для оновлення керівництва вишу, проте ними не скористалося.

Натомість на початку листопада 2016 р. ректор і проректори Ужгородського університету кулуарно вирішили ліквідувати історичний факультет під надуманим приводом бутафорної реорганізації. Вони задіяли арсенал маніпуляцій, починаючи з деморалізації залежних від них поважного віку викладачів для розколу колективу й нейтралізації опору. Сепаратні перемовини з керівним ядром факультету велися протягом жовтня-місяця. Але на захист рідного факультету піднялися студенти, викладачі, співробітники, випускники, просто небайдужі громадяни, що стало повною несподіванкою для ліквідаторів. Їм довелося нашвидкоруч корегувати свої дії, реалізуючи ідею-фікс напролом. Дехто рішуче встав на захист факультету і швидко передумав, бо йому зверху нагадали, що роками тримають на кафедрі без належного виконання педагогічного навантаження. Ректор і проректори тиснули на медіа для вилучення опублікованих матеріалів і нерозміщення нових на захист факультету.

¹ Частина друга буде оприлюднена у наступному, п'ятому випуску щорічника.

Коли історичний факультет поставили перед фактом реорганізації, то колектив одразу висловив незгоду, розмістивши 7 листопада 2016 р. відкриту заяву на популярному закарпатському інформаційно-діловому порталі «Mukachevo.net» перед ухваленням рішення Вченою радою університету. За годину було понад 400 прочитань, коли налякане начальство вишу домоглося видалення заяви. Її скан із кеша – відбиток тоталітарної цензури. Натомість заяву оперативно розмістили інші електронні ЗМІ – «Карпатський вісник», «Закарпатський інформатор», «Закарпатський інсайдер», «Karpat Post». Кричущий факт тоталітарної цензури мав місце й 11 листопада, коли начальство брутально зірвало відкриту заяву колективу історичного факультету з «Медіацентра УжНУ» теж після понад 400 прочитань. Так само зберігся скан. Це нетлінні історичні джерела.

Найповнішу підбірку тематичних матеріалів із 36 постів-коментарів подав автор цих рядків, Роман Офіцинський, в міжнародній соціальній мережі «Facebook» 13 листопада – 4 грудня 2016 р. під двома лінками – «Чого хоче колектив історичного факультету Ужгородського національного університету?» (спільнота «HISTORIANS.IN.UA», де понад 5 тис. членів, адреса: www.facebook.com/groups/326845994002408/) і «Боротьба за збереження історичного факультету Ужгородського національного університету триває» (спільнота «Вища школа і наука України: розпад чи розквіт?», де понад 8 тис. членів, адреса: <https://www.facebook.com/groups/261451893969652/>). Ці лінки оновлювалися щодня протягом трьох гарячих тижнів листопада-грудня 2016 р. і містили посилання на оприлюднені матеріали багатьма медіа – майже трьома десятками.

Водночас активісти руху опору опрацювали низку ініціатив, які не були реалізовані, зокрема петиції з дещо ширшим поглядом, які планували виставити на сайти вищих органів державної влади України. Боротьба за збереження факультету вийшла на загальнодержавний арбітраж, принаймні українських істориків, які відчували несприятливу атмосферу в університеті, хоча мали крихту надії на мудрість посадовців. У Києві колеги-історики провели консультації задля включення дійових засобів впливу на ситуацію. Відстоюючи право історичного факультету на існування як окремого підрозділу, члени його колективу підписали і направили низку звернень до ректора і Вченої ради Ужгородського університету, голови Закарпатської обласної державної адміністрації Г. Москаля, голови Закарпатської обласної ради М. Рівіса, міністра освіти та науки України Л. Гриневич, першого заступника голови комітету з питань освіти і науки Верховної Ради України О. Співаковського.

Ініційоване ректором рішення щодо реорганізації історичного факультету Ужгородського університету спричинило великий резонанс. Розділили і підтримали позицію повсталого колективу сотні людей, чий звернення і думки, що доволі розгорнуто оприлюднили ЗМІ і соціальні

мережі, були спрямовані на захист, збереження і примноження здобутків історичного факультету як самостійного підрозділу. Пояснення «за» і «проти» з цього приводу подавалися у чисельних теле- і відеоінтерв'ю.

Жодних підстав для реорганізації одного з перших факультетів університету не було. Керівництво вишу повинно скасувати безпідставне рішення – таку вимогу висунули збори студентів й окремо збори трудового колективу історичного факультету 14 листопада 2016 р. Переконати студентів у правильності своїх дій спробував особисто ректор В. Смоланка, однак наведені ним аргументи не мали під собою об'єктивної основи і не були сприйняті студентами. Про це засвідчили результати їхнього голосування на користь збереження і розвитку історичного факультету як самостійного підрозділу. Аспіранти, докторанти, викладачі, співробітники мали аналогічну думку. Істфак у скрутну хвилину підтримали його випускники, серед них – депутати обласної ради, працівники установ освіти, науки, культури тощо.

Аргументи, що наводилися на користь реорганізації шляхом об'єднання історичного факультету з частиною іншого підрозділу, виявилися непереконливими. При ухваленні управлінських рішень неприпустимо застосувати певні норми чи вимоги вибірково чи ситуативно. Адже здобувачів вищої освіти (студентів, аспірантів, докторантів) денної форми навчання на історичному факультеті станом на 1 жовтня 2016 р. налічувалося 240 осіб, що більше існуючої мінімальної норми – 200 здобувачів. Для відповідних розрахунків із певними наслідками щороку береться до уваги контингент здобувачів вищої освіти станом на 1 жовтня. А саме зменшенням контингенту студентів пояснював ректор ліквідаційне рішення, плутаючи і підтасовуючи норми – студентів і здобувачів вищої освіти (студентів, аспірантів, докторантів).

Ректор своє рішення об'єднати історичний факультет з частиною іншого підрозділу, проведене через Учену раду вишу, пояснив зауваженнями і рекомендаціями Державної інспекції навчальних закладів України. Насправді «Акт перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту ДВНЗ «УжНУ» від 29 вересня 2016 р. містив неточні дані (чомусь аж станом на 1.07.20016 рік!) про чисельність здобувачів вищої освіти, а подібних рекомендацій взагалі не подав. При цьому недостовірні цифри про чисельність здобувачів вищої освіти на історичному факультеті надало інспекції саме ж керівництво вишу.

Не ввійшли ліквідаційні пропозиції й у «План заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків під час перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 року додержання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вимог законодавства про вищу освіту» від 12 жовтня 2016 р. Комісії з питань оптимізації та удосконалення структури УжНУ доручили до 25 грудня 2016 р. лише

підготувати обґрунтовані пропозиції щодо шляхів реорганізації кафедр (а не факультетів!) і внести на розгляд Ученої ради університету. Про незаконність реорганізації історичного факультету свідчить і наступний факт. 8 листопада 2016 р. під тиском ректора Вчена рада університету ухвалила два суперечливі та взаємовиключні рішення: провести безпідставну реорганізацію (начебто з подачі Держінспекції) і до 17 листопада подати пропозиції, що робити із зауваженнями тої ж інспекції.

Ректор застосував певні норми чи вимоги вибірково і ситуативно. Адже, повторимося, чисельність здобувачів вищої освіти (студентів, аспірантів, докторантів) денної форми навчання на історичному факультеті станом на 1 жовтня 2016 р. складала 240 осіб, що більше існуючої мінімальної норми – 200 здобувачів. Міністерством освіти і науки для відповідних розрахунків щороку береться до уваги контингент здобувачів вищої освіти саме на 1 жовтня.

Прикметно, до уваги ректором не взято той факт, що з 2009 р. в Ужгородському університеті частину ліцензійного обсягу і місць державного замовлення для підготовки фахівців з історії за рахунок історичного факультету виділяли гуманітарно-природничому факультету з угорською мовою навчання. Станом на жовтень 2016 р. це майже 30 здобувачів вищої освіти. Цілком логічно було б не тільки не проводити жодних реорганізацій, а зосередити всіх студентів-істориків на історичному факультеті та не розпорозувати їх за мовно-етнічною ознакою між двома підрозділами.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту», гарантувалася автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити громадському інтересові, встановленню істини стосовно викликів, які постають перед державою і суспільством, здійснюватися прозоро і публічно. Проте керівництво університету усунуло колектив історичного факультету від вирішення його долі. Вчена рада університету 8 листопада 2016 р. під головуванням В. Смоланки вирішила реорганізувати факультет. Його колектив офіційно і заздалегідь не повідомили про ймовірне рішення, що готувалося вкрай непрозоро і непублічно. Це суперечить засадничим принципам Закону «Про вищу освіту». Весь колектив факультету несподівано поставили перед фактом і вдалися до дезінформації. Мовляв, усе завчасу погодили, бо закулісні консультації з представниками факультету велися місяць, що, як з'ясувалося на зборах трудового колективу 14 листопада 2016 р., не відповідало дійсності.

Закарпатська обласна рада 21 листопада 2016 р. підтримала історичний факультет і націлила ініціаторів реорганізації шукати компроміс. Однак ректор не почув чисельних звернень зробити все для того, щоби скасувати безпідставне й необґрунтоване рішення, яке перекреслювало традиції та подальшу долю добре знаного істориками України і зарубіжжя

факультету, що діє з дня заснування вишу. Натомість попутники ректора зводили особисті порахунки і розважалися вигадками на кшталт: захист факультету – всього-на-всього підкилимна метушня «вічного декана, відомого сепаратиста» В. Фенича, який через реорганізацію втратить посаду, а він цього заслуговує. У цій тональності, приміром, витриманий лист члена-кореспондента Національної академії наук України С. Віднянського від 16 листопада 2016 р. Таким інсинуаціям резонно опонували: навіщо ліквідувати цілий факультет, аби звільнити одного неугодного декана.

Ректор вважав себе рятівником і твердив, що йдеться не про ліквідацію факультету, а про його порятунок через об'єднання з іншим, який має набагато більше студентів, ніж історичний. Начебто йдеться про законопослушне виконання припису Державної інспекції вищої освіти. Це облудні пояснення, про що вже мовилося. Попутники ректора наполягали, що далеко не весь колектив проти порятунку колись престижного факультету, далеко не всі обурені діями керівництва вишу. Їм відповідали: достатньо подивитись на кількість підписів під заявою, щоб пере-свідчитись у чітко вираженій позиції майже 90 % колективу факультету, а зазвичай у буремних подіях всесвітньої історії число зрадників чи перебіжчиків буває значно вищим за десятивідсоткову відмітку. Проти облудного «об'єднання» не лише декан з прибічниками, але й багато його опонентів. Здобувачів вищої освіти на факультеті цілком вистачає для самостійного розвитку, абсурдно різношерстні колективи «зливати в один котел», змішуючи історію, економіку, міжнародні відносини. Назва нового утворення «факультет історії та міжнародних відносин» некоректна, бо «міжнародні відносини – це міждисциплінарне поле – у політології, наприклад, теж є відповідний розділ. На істфаці міжнародні відносини вивчають як частину історичного процесу. Крім того, захисники факультету вказали загалу на головний мотив деструктивних дій керівництва, що виглядав простіше і прозаїчно. Ректор призначив керівником «факультету історії та міжнародних відносин» родича – рідного брата своєї дружини. Тож не про порятунок істфаку йшлося.

Отже, необґрунтована і неочікувана реорганізація історичного факультету Ужгородського університету 8 листопада 2016 р. спричинила суспільний резонанс. Сотні активних громадян – студенти, аспіранти, докторанти, викладачі, співробітники, випускники та інші – виступили за збереження факультету як самостійного підрозділу. Наведені постфактум аргументи ректора щодо його об'єднання з частиною іншого підрозділу були непереконаливими, засновані на недостовірних даних, не мали об'єктивних підстав, а впливали з особистих, сімейно-кланових чи політичних мотивів. Відповідні дії вчинено неpubлічно і непрозоро. У конфлікті «Ректор проти факультету» порушені базові засади Закону України «Про вищу освіту», яким гарантується автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити

громадському інтересові, здійснюватися прозоро і публічно, на засадах самоорганізації та саморегулювання.

Активісти наполегливо апелювали до високопосадовців з проханнями вжити заходів щодо відновлення прав і захисту законних інтересів колективу факультету. Одночасно йшла мова й про те, щоби внести на розгляд Верховної Ради зміни до Закону «Про вищу освіту» для викорінення авторитарної практики. Слід запровадити: 1) обрання декана факультету зборами трудового колективу факультету, а завідувача кафедри – колективом кафедри (досі їх обирає підконтрольна ректору вчена рада вишу, що складається значною мірою з осіб за посадами); 2) наріжну засаду демократії – розподіл влади, за якої один одного взаємно врівноважують ректорат, сенат, наукова рада, де не суміщають членство (донині вчена рада – орган управління при ректорі). Запропоноване дотепер не втратило актуальності та сприяло б реальному утвердженню академічних свобод, автономії та самоврядування у вищих навчальних закладах України.

Усі колективні звернення ректор проігнорував у характерному тоталітарно-радянському дусі. Приблизно тоді ж із пункту 1.3 Статуту університету 2013 р. вилучили покликання на тяглість інтелектуальної традиції: «Ужгородський національний університет є спадкоємцем і наступником вищого навчального закладу – колегії, заснованої з дозволу глави Австрійської держави на підставі установчої грамоти, виданої в Ужгородському замку 2 липня 1615 р., котра діяла до 1776 р. і на базі якої до 1945–1946 рр. функціонували Ужгородська вища гімназія, Ужгородська духовна семінарія, Ужгородська учительська семінарія». Ця констатація передувала даті заснування університету в радянську добу – 19 липня 1945 р. Як типовий представник специфічного покоління радянських людей, ректор В. Смоланка не бачив себе поза системою тоталітарних цінностей та точок відліку.

Для такого маргінального типу управлінців, точніше – призначенців за олігархічно-політичною квотою, незрозумілі елементарні прагнення колективу до розвитку і вдосконалення. Під орудою ректора від 2014 р. донині не зроблено жодного капіталовкладення в якісну підготовку фахівців у галузі історії. Приміром, давно на часі проведення Всеукраїнської студентської олімпіад з історії на базі профільних кафедр Ужгородського університету, де таке змагання пройшло понад чверть віку тому. Для подачі відповідної заявки потрібний істотний прогрес у розвитку навчальної та наукової інфраструктури для підготовки істориків на всіх освітніх рівнях – бакалавр, магістр, доктор філософії. На жаль, далі зусиль попереднього керівництва вишу – заснування і повноцінного функціонування Археологічного музею ім. Е. Балагурі в 2013 р. – справи не посунулися. Хоча з ініціативи професора М. Тиводара започатковано, але досі не обладнано і не відкрито етнографічну лабораторію. Натомість студентів-істориків ректор витіснив із навчальних приміщень, що засвідчив гучний скандал

у серпні 2014 р. Тоді частково вдалося відстояти аудиторії історичного факультету. Їх після переробки хотіли заселити адміністративно-господарським персоналом, якому робочих кабінетів аж ніяк не бракувало.

У підсумку нелегітимна реорганізація історичного факультету, реалізована аж у лютому 2017 р., виявила грубі управлінські прорахунки. Ректор розформував факультет міжнародної політики, менеджменту і бізнесу, який сам же штучно створив два роки перед тим для згаданого родича-декана як клон діючого факультету міжнародних відносин. Керівник вишу поставив наступний авторитарний експеримент, схрестивши історичний факультет (готує здобувачів вищої освіти із спеціальностей галузі знань «Гуманітарні науки») із залишками іншого. Від фактично розформованого факультету забрали філологічну спеціальність, яку замість передачі факультету іноземної філології чи філологічному факультету, долучили для «підтримки штанів» до факультету з уточненою назвою – міжнародних економічних відносин (готує здобувачів вищої освіти із спеціальностей галузі знань «Міжнародні відносини»). А спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (галузь знань «Міжнародні відносини»), «Маркетинг» і «Менеджмент» (галузь «Управління та адміністрування» економічного спрямування) додали до історичних із галузі «Гуманітарні науки». Новотвір назвали факультетом історії та міжнародних відносин, хоч у такій конфігурації він є історико-економічним. Невідомо чим завинив економічний факультет, якому не передали «Маркетинг» і «Менеджмент».

Авторитарне рішення однієї особи підірвало авторитет державних органів (Державної інспекції навчальних закладів, Міністерства освіти і науки), завдало репутаційного удару по університету посеред навчального року. Це засвідчив лист Міністерства освіти і науки від 5 грудня 2016 р., де всю вину і відповідальність за скоєне перекладено на керівника університету В. Смоланку. Вельми показово, що ректор з проректорами здійснили цензуру, перешкоджаючи оприлюдненню відкритих звернень колективу факультету, а також вдалися до перлюстрації – відстежували і самочинно відкривали чужу кореспонденцію. Таким речам немає терміну забуття.

«Потрібно, щоб людина сама усвідомлювала необхідність дотримуватися норм моралі. Це має йти від неї самої, але якщо це неможливо, то потрібен постійний позитивний духовний вплив на таку особу», – принагідно узагальнив магістрант-історик Юрій Офіцинський.

Пропоновані додатки (56 писемних пам'яток у семи групах) детальніше і рельєфніше характеризують боротьбу за збереження історичного факультету в листопаді-грудні 2016 р. Це лише перша частина джерел, у другу ввійдуть документи і матеріали 2017 р. Одночасно наголосимо, що на мікроісторичному рівні найліпше збагнути всеукраїнські реалії в переломний час – російської агресії, коли внутрішній ворог завдає більших збитків за зовнішнього.

Додатки. Документи і матеріали

I. Документи

№ 1. Скан відкритої заяви колективу історичного факультету Ужгородського національного університету, що оприлюднена 7 листопада 2016 р. у закарпатському інформаційно-діловому порталі «Mukachevo.net» (знята редактором за півтора години на вимогу ректора В. Смоланки, пов'язаного з власником порталу)

Колектив істфаку УжНУ закликає не ліквідувати один з найстаріших факультетів

Понеділок, 07.11.2016 | 12:43 | 291 | 0

Відповідне звернення працівників вишу отримала редакція Mukachevo.net напередодні засідання Вченої ради Ужгородського національного університету.

Текст наводимо нижче без змін.

Відкрита заява колективу історичного факультету Ужгородського національного університету

Історичний факультет веде відлік часу свого існування із дня створення Ужгородського національного університету, тобто вже 72-й рік.

Це класичний підрозділ вищого навчального закладу, який претендує на статус університету як такого. Активна і результативна діяльність колективу і випускників факультету є загальновідомою, зокрема вони дали старт цілому ряду напрямів фахової підготовки в університеті: правознавству, політології, соціології, міжнародним відносинам, туризму. Однак є наміри ліквідувати один із чотирьох найстаріших факультетів УжНУ під виглядом його реорганізації. Серед мотивів цього вказуються непрацюючі дані, нібито станом на 1 липня 2016 року історичний факультет забезпечує підготовку менше 200 здобувачів вищої освіти за денною формою навчання.

Такі деструктивні наміри не мають об'єктивного підґрунтя. Згідно із п. 4 ст. 33 Закону України "Про вищу освіту", факультет є структурним підрозділом вищого навчального закладу, що об'єднує не менш як три кафедри, які забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання. Відповідно до п. 2 ст. 51 того ж Закону здобувачами вищої освіти є студенти, аспіранти, докторанти.

Історичний факультет Ужгородського національного університету повністю відповідає цим критеріям. Станом на 1 липня і 1 жовтня 2016 року, на 1 лютого 2017 року (після вилучення магістрів) число здобувачів вищої освіти денної форми навчання на історичному факультеті перевищує і перевищуватиме визначену Законом мінімальну кількість.

Важкою нагальною не марнувати час і не віддаватися до управлінських рішень і заходів за принципом "поддай і поладаруй", а зосередитися на ефективній профорієнтаційній роботі з майбутніми абітурієнтами, на зміцненні та осучасненні матеріально-технічної бази, на комплексуванні аудиторій та навчальних баз відповідно до вимог підготовки фахівця XXI ст., на підвищенні академічної мобільності та міжнародної активності, на істотному поліпшенні умов навчання і вирішенні невідкладних соціально-побутових потреб здобувачів вищої освіти. Адже на ситяву історії найганебніше місце належить перостратам.

Звертаємося до всіх випускників факультету, до колег в Україні і за кордоном, до небайдужих людей проявити з нами солідарність, допомогти зібратися і примножити освіні та наукові здобутки історичного факультету, що від самого початку є надіжним камінем Ужгородського національного університету. Таким він повинен залишатися і надалі.

Mukachevo.net

УЖНУ ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ІСТФАК

№ 4. Фотокопія рішення профспілкової організації викладачів і співробітників історичного факультету Ужгородського національного університету від 10 листопада 2016 р.

Рішення
профспілкової організації викладачів і співробітників історичного
факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
з приводу реорганізації історичного факультету від 10.11.2016 р.

Профспілкова організація викладачів і співробітників історичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» висловлює свою незгоду з рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 8 листопада 2016 року про реорганізацію історичного факультету, в результаті якої на базі історичного факультету та факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу, створюється «Факультет історії та міжнародних відносин» та виступає за збереження цілісності і самостійності історичного факультету.

Вважаємо, що історичний факультет, який є одним з чотирьох факультетів які стояли біля витоків вищої освіти в краї, має потужний науково-педагогічний потенціал, здатний самостійно здійснювати підготовку фахівців вищої кваліфікації.

Не вбачаємо доцільності в подібній реорганізації, оскільки контингент здобувачів вищої освіти денної форми навчання на історичному факультеті на 1 жовтня 2016 року складає: 228 студентів, 8 аспірантів, 3 докторанти й цілком відповідає нормі визначеній Законом України «Про вищу освіту».

У питаннях реорганізації, яке стосується всіх співробітників факультету, переважна більшість яких є членами профспілкової організації історичного факультету, просимо врахувати думку профспілкової організації.

Голова профкому

Мишанин В.В.

Секретар

Буксар А.М.

№ 5. Фотокопія заяви профспілкової організації викладачів і співробітників історичного факультету Ужгородського національного університету (24 підписанти) від 10 листопада 2016 р.

Заява

профспілкової організації викладачів і співробітників історичного факультету

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

з приводу реорганізації історичного факультету від 10.11.2016 р.

Профспілкова організація викладачів і співробітників історичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» висловлює свою незгоду з рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 8 листопада 2016 року про реорганізацію історичного факультету, в результаті якої на базі історичного факультету та факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу, створюється «Факультет історії та міжнародних відносин» та виступає за збереження цілісності і самостійності історичного факультету.

Вважаємо, що історичний факультет, який є одним з чотирьох факультетів які стояли біля витоків вищої освіти в краї, має потужний науково-педагогічний потенціал, здатний самостійно здійснювати підготовку фахівців вищої кваліфікації.

Не вбачаємо доцільності в подібній реорганізації, оскільки контингент здобувачів вищої освіти денної форми навчання на історичному факультеті на 1 жовтня 2016 року складає: 228 студентів, 8 аспірантів, 3 докторанти й цілком відповідає нормі визначеній Законом України «Про вищу освіту».

У питаннях реорганізації, яке стосується всіх співробітників факультету, переважна більшість яких є членами профспілкової організації історичного факультету, просимо врахувати думку профспілкової організації.

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада
1.	Линдберг В. В.	WS
2.	Борис О. А.	WS
3.	Борисенко І. А.	WS
4.	Михайло М. А.	WS
5.	Андреевич І. А.	WS
6.	Сурбик Р. В.	WS
7.	Таня С. О.	WS
8.	Віто П. В.	WS
9.	Клима Р. В.	WS
10.	Шульц І. В.	WS
11.	Тарасюк М. А.	WS
12.	Шульц І. А.	WS
13.	Шульц Р. А.	WS
14.	Тарасюк І. А.	WS
15.	Тарасюк М. А.	WS
16.	Сурбик Р. В.	WS
17.	Тарасюк М. А.	WS
18.	Шульц С. О.	WS
19.	Тарасюк І. А.	WS
20.	Тарасюк М. А.	WS
21.	Тарасюк Р. В.	WS
22.	Мартин А. А.	WS
23.	Тарасюк І. А.	WS
24.	Тарасюк І. А.	WS

№ 6. Фотокопія заяви аспірантів кафедр історичного факультету
Ужгородського національного університету (6 підписантів)
від 11 листопада 2016 р.

Залва
аспірантів кафедр історичного факультету
ДБНЗ - "Ін ПУ"

Ми, аспіранти історичного факультету, підписуємо
відкрити заяву професійної організації викладачів і
аспірантів історичного факультету ДБНЗ - "Ін ПУ" з
приводу реорганізації історичного факультету від ім'я
на відповідально обов'язку з рішеннями Вищої ради
ДБНЗ - "Ін ПУ" від 11 листопада 2016 року про реорганізацію
історичного факультету.

11.11.2016 р.

1. Ловка А. І.
2. Матвишук П. В.
3. Кувшін Т. О.
4. Івагіт В. О.
5. Самосюк Е.
6. Семір Ю. В.

№ 7. Фотокопія заяви випускників історичного факультету
Ужгородського національного університету (8 підписантів)
від 11 листопада 2016 р.

Заява
випускників історичного факультету УБНЗ. Чл. 714

Ми, випускники історичного факультету, підписуємо
відкриту заяву професорській організації викладачів
та вчителів історичного факультету УБНЗ. Чл. 714 з
приводу реорганізації історичного факультету від 10.11.2016р.
та виражаємо свою подяку з рішучістю вносити свій
внесок у розвиток факультету.

11.11.2016р.

1. Лобка А. І.
2. Іваницько М. І.
3. Матушак Н. В.
4. Галасі Р. М.
5. Семір Д. В.
6. Лукан О. О.
7. Бумца К. С.
8. Малан А. Ю.

№ 9. Фотокопія протоколу зборів колективу історичного факультету
Ужгородського національного університету від 14 листопада 2016 р.

Витяг з протоколу № 2

засідання Зборів трудового колективу історичного факультету
ДВНЗ «УжНУ» від 14 листопада 2016 р.

Місце проведення засідання: історичний факультет, ауд.56.

Час проведення: 14.30 год. за київським часом.

Всіх членів трудового колективу: 49.

Присутні: 40 (список реєстрації додається).

С л у х а л и: Про рішення Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 8 листопада 2016 року про реорганізацію історичного факультету в результаті якої на базі історичного факультету та факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу, створюється «Факультет історії та міжнародних відносин».

У х в а л и л и: Збори трудового колективу історичного факультету просять Вчену раду ДВНЗ «УжНУ» скасувати своє рішення від 08.11.2016 р. (протокол № 13) про реорганізацію історичного факультету як таке, що було прийнято з порушенням внесення обґрунтованих пропозицій щодо шляхів реорганізації кафедр Комісією з питань оптимізації та удосконалення структури університету на підставі необ'єктивних даних щодо контингенту студентів УжНУ станом на 1.07.20016 р., а також відповідно до Наказу ректора Про введення в дію рішень Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 08.11.2016 р. № 160/01-17, згідно якого п. 2 деканам факультетів наказано розробити та затвердити на засіданнях Вчених рад факультетів План заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків під час перевірки ДВНЗ «УжНУ» Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 р., примірник якого належить подати в.о. проректора з науково-педагогічної роботи Сливці О.Г. до 17.11.2016 р.

„ЗА” – «36»

„ПРОТИ” – «0»

„УТРИМАЛИСЬ” – «4»

Співголови зборів трудового колективу історичного факультету

Декан

Голова профбіюро

Секретар зборів

Фенич В.І.

Мищанин В.В.

Буксар А.М.

№ 10. Фотокопія відкритого звернення голови студентської ради історичного факультету Ужгородського національного університету від 15 листопада 2016 р.

ЗВЕРНЕННЯ

Міністру освіти і науки України;
Голові Державної інспекції навчальних закладів;
Керівництву ДВНЗ «УжНУ»;
Колективам інших факультетів, університетів, наукової спільноти;
Трудовому колективу
історичного факультету ДВНЗ «УжНУ»;
та всім тим, кого це може стосуватися.

Ми, студенти історичного факультету ДВНЗ «УжНУ», висловлюємо повну незгоду з рішенням Вченої Ради «УжНУ» від 8 листопада 2016 року в тій частині, що стосується реорганізації факультету шляхом об'єднання з факультетом міжнародної політики, менеджменту та бізнесу.

Вважаємо, що жодна аргументація керівництва університету стосовно реорганізації не є вагомою і обгрунтованою, і більше того – суперечить чинному законодавству України.

Рішення Державної інспекції навчальних закладів неправильно трактоване керівництвом університету та укладене з грубими помилками. Заходи щодо усунення зауважень збоку комісії були проведені поспішно: це питання вимагає ретельного вивчення, оскільки керівництво університету не вважає за необхідне оперувати реальними цифрами, термінологією та рахуватись із думкою колективів.

Ми не просимо, не закликаємо, а вимагаємо скасувати абсурдні рішення Вченої Ради, не руйнувати класичний факультет, який був створений одним із перших ще в 1945 році, та по сьогоднішній день залишається потужним за своїм професорсько-викладацьким складом, студентством.

Пропонуємо ретельно переглянути всі факти, зауваження, терміни, поняття, цифри, аргументи та думку колективів.

На нашу думку, доцільніше проводити заходи щодо агітації абітурієнтів, покращення умов навчання, проживання в гуртожитках, забезпечення відповідного рівня матеріально-технічної бази, ніж проводити будь-яку реорганізацію.

Ми запевняємо, що бездіяльність або сприяння розпаду історичного факультету шляхом реорганізації чи будь-яким іншим потягне за собою відповідну реакцію.

З повагою,
голова студентської ради
історичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
15 листопада 2016 р.

Карпов В.А.

№ 11. Фотокопія звернення голови студентської ради і співголіє трудового колективу історичного факультету Ужгородського національного університету від 15 листопада 2016 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
пл. Народна, 3, Ужгород, Закарпатська область, 88000
тел: (03122) 3-23-67
e-mail: f-history@schnu.edu.ua

15. 11. 2016 № 44 На № _____ від _____

Першому заступнику Голови комітету
з питань освіти і науки Верховної Ради України
Співаковському О.В.

Шановний Олександр Володимировичу!

Історичний факультет Ужгородського національного університету просить Вас узяти до уваги і підтримати позицію студентів, викладачів, співробітників і випускників, зокрема 3-х депутатів обласної ради (відповідні заяви додаються) щодо збереження і розвитку історичного факультету як самостійного підрозділу. Ректор В.Смолянка ініціював безпідставне й необгрунтоване рішення вченої ради вишу про об'єднання історичного факультету з частиною іншого підрозділу, поєднуючи це зауваженнями і рекомендаціями Державної інспекції навчальних закладів України. Насправді "Акт перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту ДВНЗ "УжНУ" від 29 вересня 2016 року містить неточні дані (чомусь як станом на 1.07.20016 рік!) про чисельність здобувачів вищої освіти, а подібних рекомендацій взагалі не подає. Не вийшли такі пропозиції й у "План заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків під час перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 року додержання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вимог законодавства про вищу освіту" від 12 жовтня 2016 року. Комісії з питань оптимізації та удосконалення структури УжНУ доручили лише до 25 грудня 2016 року підготувати обгрунтовані пропозиції щодо шляхів реорганізації кафедр (а не факультетів!) та внести їх у встановленому порядку на розгляд ученої ради університету.

Простіше кажучи, весь колектив історичного факультету несподівано поставили перед фактом та ще й шляхом дезінформації. Йдеться про свавільне і безпідставне рішення, що за мету має перекреслити традиції та подальшу долю історичного факультету. Тому просимо Вас усебічно допомогти відстояти наші права.

Додатки на сторінках.

З повагою,

Голова студентської історичного факультету Карнов В.А.

Співголова зборів трудового колективу історичного факультету, голова профкому викладачів і співробітників історичного факультету Міщанин В.В.

Співголова зборів трудового колективу історичного факультету, декан історичного факультету Фенч В.І.

Примітка. Такі ж звернення були направлені міністру освіти і науки України Лілії Гриневич, голові Закарпатської обласної державної адміністрації Геннадію Москалю, голові Закарпатської обласної ради Михайлу Рівусу.

№ 12. Звернення до голови Державної інспекції навчальних закладів України від 26 листопада 2016 р.

Голові Державної інспекції навчальних закладів України
Гураку Р.В.

Шановний Руслане Васильовичу!

Ректор Ужгородського національного університету В.І. Смоланка 8 листопада 2016 р. ініціював неочікуване, безпідставне й необґрунтоване рішення вченої ради вишу про об'єднання історичного факультету з частиною іншого підрозділу, пояснюючи це зобов'язувальними рекомендаціями Державної інспекції навчальних закладів України.

Насправді «Акт перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту ДВНЗ «УжНУ» від 29 вересня 2016 р. містить неточні дані (чомусь аж станом на 1.07.20016 рік!) про чисельність здобувачів вищої освіти, а подібних рекомендацій взагалі не подає. Не ввійшли такі пропозиції й у «План заходів щодо усунення виявлених порушень та недоліків під час перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 року додержання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вимог законодавства про вищу освіту» від 12 жовтня 2016 р. Комісії з питань оптимізації та удосконалення структури УжНУ доручили лише до 25 грудня 2016 р. підготувати обґрунтовані пропозиції щодо шляхів реорганізації кафедр (а не факультетів!) та внести в установленому порядку на розгляд ученої ради університету.

Колектив історичного факультету несподівано поставили перед фактом реорганізації та ще й шляхом дезінформації. Але і станом на 1 липня, і станом на 1 жовтня, коли у Міністерство освіти і науки подаються щорічні звіти про контингент здобувачів вищої освіти, на денній формі навчання історичного факультету нараховувалося понад 200 таких здобувачів, як це і передбачено Законом «Про вищу освіту».

Свої дії ректор В.І. Смоланка пояснив аж через тиждень, 14 листопада 2016 р., заявивши, що саме Державна інспекція навчальних закладів України зобов'язала реорганізувати факультет (див. секунди 33-42 репортажу «Історики проти об'єднання» телекомпанії «21 канал». — Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=y4tfUNVOUy8&app=desktop>).

Йдеться про свавільне рішення, що за мету має перекреслити традиції та подальшу долю історичного факультету, що існує з дня заснування Ужгородського національного університету. Тому просимо Вас усебічно допомогти відстояти права колективу факультету і дати належну оцінку деструктивним діям ректора університету.

Колективні звернення і рішення, проігноровані ректором Ужгородського національного університету, додаються.

З повагою

*Тетяна Попович,
викладач кафедри історії України
Ужгородського національного університету,
26 листопада 2016 р.*

Примітка. Лист-відповідь Державної інспекції навчальних закладів України на це звернення подамо у наступному випуску пропонованого щорічника.

№ 13. Заява Закарпатської обласної організації Національної спілки краєзнавців від 17 листопада 2016 р.

**ЗАЯВА
Закарпатської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України
щодо реорганізації історичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»**

8 листопада 2016 року Вчена рада УжНУ ухвалила низку рішень про реорганізацію ряду структурних підрозділів Ужгородського національного університету. Зокрема, на базі історичного факультету та факультету міжнародної відносин, менеджменту та бізнесу – постановили створити факультет історії та міжнародних відносин.

Із звернень до ЗОО НСКУ, спілкувань із викладачами та студентами історичного факультету, численних публікацій у ЗМІ знаємо, що більшість колективу історичного факультету вважає таке рішення деструктивним та необґрунтованим. Закарпатська обласна організація Національної спілки краєзнавців України висловлює свою підтримку та повністю піділяє прагнення колективу у повноцінному збереженні одного із найстаріших, авторитетного, з добрими традиціями, що зробив вагомий внесок в історичну науку, факультетів вузу.

Поряд із філологічним, хіміко-біологічним та медичним факультетами історичний факультет функціонує з моменту утворення університету в 1945 році. За час свого існування факультет має вагомі здобутки. Вже з перших років існування він почав виконувати гостру на той час проблему – нестачу кваліфікованих педагогічних кадрів. Одними із перших викладачів факультету були випускники філософського факультету Празького університету – М. М. Лелекач, Ф. М. Потушняк, А. М. Ігнат та ін. Згодом і кількість професорсько-викладацького складу, і число кафедр збільшувались, що зміцнювало науковий потенціал факультету та нарощувало авторитет усього вузу.

На сьогодні навчальний процес на факультеті забезпечують три кафедри: історії України, історії стародавнього світу та середніх віків, нової і новітньої історії та історіографії. До структури факультету також входять науково-дослідний інститут карпатознавства, два науково-дослідні центри з богемістики та словакістики, історично-релігійних студій «Логос», археологічний музей ім. Е.А. Балагурі. Крім того, при факультеті діють кабінети історії, етнології. Всі вони дають змогу належно ілюструвати та унаочнювати навчальні курси, поглиблювати знання, а також працювати над науковими роботами. На факультеті видається ряд фахових видань. Викладачі факультету є постійними організаторами та учасниками міжнародних, всеукраїнських та обласних наукових конференцій, круглих столів, семінарів.

Щоб забезпечити належний рівень викладання курсів та опанування навичок наукової та педагогічної роботи, історичний факультет підтримує зв'язки з низкою бібліотечних, архівних і музейних установ. Завдяки такій співпраці студенти отримують доступ до джерельних матеріалів, мають базу для проведення навчальних та виробничих практик. Організація навчальних практик є одним із найважливіших аспектів підготовки сучасного фахівця. Саме тому впродовж кількох років студенти вчаться реалізовувати теоретичні знання та засвоєні навички, відповідно до спеціальностей, беручи участь в археологічних та етнографічних експедиціях, архівно-музейній та педагогічній практиці.

Окрім того, історичний факультет підтримує тісні контакти з науковими та навчальними установами багатьох країн. Щороку найкращі студенти факультету мають змогу отримувати стипендії, брати участь у конференціях, школах та стажуваннях за кордоном, поглиблювати рівень фахової підготовки, знання іноземних мов. Цікавим та різноплановим є щоденне студентське життя. На факультеті діють студентські наукові гуртки, історики є активними учасниками багатьох культурно-мистецьких акцій, що відбуваються в місті та області. Поглибленню фахових знань та організації дозвілля сприяють регулярні виїзні екскурсії до пам'яток історії, мистецтва, архітектури різних регіонів України та за кордоном. На факультеті видається студентський науковий збірник. Серед випускників історичного факультету сьогодні – викладачі вищих навчальних закладів, учителі середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, співробітники архівів, музеїв, бібліотек не тільки в Україні, а й за кордоном. Чимало випускників історичного факультету стали відомими вченими, політичними та громадськими діячами.

З огляду на вищезазначене та враховуючи потенціал історичного факультету УжНУ, Закарпатська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, вважає не доцільним реорганізацію історичного факультету та його злиття з будь-якими структурними частинами університету. Навпаки, ми вважаємо за необхідне допомогти факультету у зміцненні та розширенні матеріально-технічної бази, розширенні діапазону науково-дослідних і науково-освітніх програм, що сприятиме подальшій інтеграції факультету в загальноукраїнську та міжнародну наукову спільноту.

Щиро просимо керівництво УжНУ при реорганізації історичного факультету враховувати думку членів його колективу, а також представників громадськості.

*Голова правління, кандидат історичних наук М.В. Делеган,
17 листопада 2016 року*

Примітка. Ця заява оприлюднена на офіційних веб-сайтах: Закарпатська обласна організація Національна спілка краєзнавців України, 20 листопада 2016 р., <http://zaknsku.com.ua/novyny/762-zaiava.html>; Національна спілка краєзнавців України, 22 листопада 2016 р., <http://nsku.org.ua/?p=8256#more-8256>.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА РАДА

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (03122) 61-31-40, факс: 61-43-64
web:www.zakarp.at-rada.gov.ua, e-mail: admin@zakarp.at-rada.gov.ua Код ЄДРПОУ 25435962

Л.Л.16 № 17/16/Ор.17

На № _____ від _____

**Історичний факультет
Державний вищий навчальний
заклад «Ужгородський національний
університет»**

Розглянувши Вашу заяву від 15.11.2016 № 49 щодо збереження історичного факультету як самостійного підрозділу ДВНЗ «Ужгородський національний університет», повідомляємо наступне.

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» відповідно до частини першої статті 32 Закону України «Про вищу освіту» проводить свою діяльність на принципах: 1) автономії та самоврядування; 2) розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить вищий навчальний заклад, органів управління вищого навчального закладу та його структурних підрозділів; 3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад; 4) незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (крім вищих духовних навчальних закладів).

Права, що становлять зміст автономії та самоврядування вищих навчальних закладів, визначені в частині 2 статті 32 Закону України «Про вищу освіту». Серед них – право утворювати, реорганізовувати та ліквідувати свої структурні підрозділи.

Згідно зі статтею 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеve самоврядування в Україні» обласна рада і її посадові особи не наділені повноваженнями будь-яким чином втручатись у діяльність державних вищих навчальних закладів, чи зобов'язувати такі до вчинення певних дій.

Водночас, вважаємо, що при вирішенні питань щодо реорганізації таких навчальних закладів, як ДВНЗ «Ужгородський національний університет», які мають значний вплив на розвиток регіону, ініціатори реорганізації повинні обов'язково вивчати громадську думку (зокрема, шляхом проведення громадських слухань), проводити консультації з членами громад, приймати компромісні рішення з урахуванням соціальних та економічних факторів.

Заступник голови ради

П. Грицик

№ 15. Фотокопія листа директора департаменту вищої освіти
Міністерства освіти і науки України від 5 грудня 2016 р.

Канц. лерія
Ужгородський
національний
університет
Карпова В. А.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

12.16
Від 05.12.16 № 4/3-14-2119-16

На *Ш* від _____

Голові студентської ради історичного факультету Ужгородського національного університету Карпову В. А.

Щодо реорганізації історичного факультету

На звернення від 15.11.2016 р. № 46 щодо реорганізації історичного факультету Ужгородського національного університету повідомляємо, що згідно із частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про вищу освіту» діяльність вищого навчального закладу провадиться на принципах автономії та самоврядування. Вищі навчальні заклади мають рівні права, що становлять зміст їх автономії та самоврядування в тому числі утворювати, реорганізовувати та ліквідувати свої структурні підрозділи.

Безпосереднє управління діяльністю вищого навчального закладу здійснює його керівник, який в межах наданих йому повноважень організовує діяльність вищого навчального закладу та затверджує його структуру.

Крім того, відповідно до статті 36 Закону України «Про вищу освіту» вчена рада, за поданням керівника вищого навчального закладу, ухвалює рішення про утворення, реорганізацію та ліквідацію структурних підрозділів.

Таким чином, всі питання, пов'язані з реорганізацією історичного факультету Ужгородського національного університету належать до компетенції керівника вищого навчального закладу.

Директор департаменту _____ *О. І. Шаров* О. І. Шаров

Державно С.1.481-32-37

ВІДІЛ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ
44 12 16

II. Публікації у соціальних мережах

№ 1. Скан посту Діани Штерр, кандидата історичних наук, у Фейсбуку 8 листопада 2016 р.

Diana Shterr
8 листопад о 21:01 · €

Вітаю рідний університет з черговим "здобутком" - вже очевидно втратою статусу класичного університету, адже без історичного факультету - це не класичний університет. Факультет, що було створено одним з перших (а їх було лише чотири - історичний, філологічний, біологічний та медичний), звичайно, не заслуговує на продовження своєї більш як 70-річної історії. Факультет, що постійно змінював своє розташування, аби іншим було зручно, факультет, студенти якого три роки навчалися у приміщенні без опалення, студенти якого розгрібали завали сміття та бруду в будівлі, що років з 30 не бачила ремонту - були названі одним з проректорів бомжами... А це виявляться були не характеристики поточної ситуації, а передбачення мудрого оракула... Хто ж тоді знав, що буде далі?

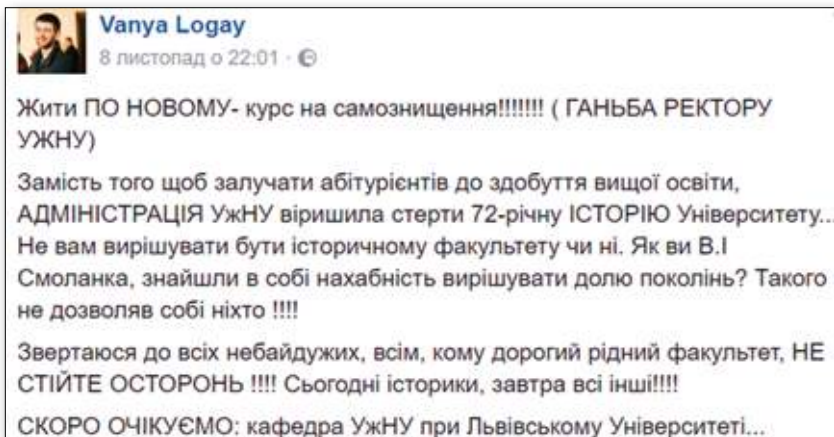

Вчена рада УжНУ розглянула низку важливих організаційних питань

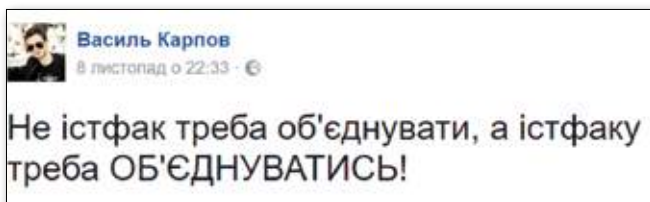
08.11.2016 3 Вчена рада УжНУ розглянула низку важливих організаційних питань У вівторок, 8 листопада, відбулося засідання Вченої ради УжНУ. На її розгляд...

UZHNU.EDU.UA

№ 2. Скан посту студента Івана Логая у Фейсбуку
8 листопада 2016 р.

№ 3. Скан посту студента Василя Карпова у Фейбуку
8 листопада 2016 р.

№ 4. Скан посту студента Юрія Федоранича у Фейсбуку 9 листопада 2016 р.

 Федоранич Юрій
9 листопад о 0:53 · €

Декілька слів про дану ситуацію очима студента . Перша реакція - це був шок , я і ще 235 студентів історичного факультету вступали саме на ІСТОРИЧНИЙ факультет , натомість ми вже "факультет історії та міжнародних відносин" . Звучить так собі, правда? Дякуючи шановному (ні) Смоланці тепер з перспективою звільнення значний штат викладачів та співробітників , саме ви, Володимире Івановичу (ректор) ініціювали де-факто знищення історичного факультету. Студенти обурені, але на них , вибачте мене , кляли великий болт. Але знайте, ми мовчати не будемо.
#ужну #смоланка #ректор

 Дмитрий Васильев ▶ Ужгород
8 листопад о 12:48 · €

Почитайте відкриту заяву колективу історичного факультету!

Колектив істфаку УжНУ закликає не ліквідувати один з найстаріших факультетів
Відповідне звернення працівників вишу отримала редакція Mukachevo.net напередодні засідання Вченої ради Ужгородського національного університету.
MUKACHEVO.NET

№ 5. Скан посту Едуарда Балога, кандидата історичних наук, у Фейсбуку 11 листопада 2016 р.

Едуард Балога у **Центр НСР**
11 листопад о 19:40 · Uzhhorod · €

Це стиль теперішніх керівників УжНУ, заварити кашу і тихо сидіти! Я неодноразово писав, якщо рухатись таким темпом у вас не залишиться жодного студента і не буде бажаних абітурієнтів!

Не хочуть об'єднання?
Студентів та викладачів історичного та факультету міжнародних відносин шокувало рішення Вченої ради про об'єднання факультетів. Багатьох обурює, що їхньої ду...

YOUTUBE.COM

Fedir Vaschuk
15 листопад о 23:38 · €

"РЕОРГАНІЗАЦІЯ" В УжНУ - ПРИМІТИВНЕ ПРИКРИТТЯ КОРУПЦІЙНИХ СХЕМ

Натрапив в ЗМІ на заголовки типу "В УжНУ - великі зміни...", чи щось подібне. Подумалось - невже впровадили внутрішню систему оцінки та покращення якості освіти, закупили сучасне лабораторне обладнання для природничих факультетів, підвищили заробітну плату працівників ... Виявляється, що все значно банальніше. Приховавши від колективу вкрай негативну розлогу довідку про перевірку вишу Держінспекцією, оприлюднивши лише стандартний акт-таблицю з вибірковими зауваженнями, керманіч вирішив просто приборати керівників деяких структурних підрозділів, замінивши їх лояльними та залежними підтримувачами власних корупційних схем .При цьому було цинічно зруйнувано навіть класичний історичний факультет, який є родоначальником університету. Смішно читати про утворення окремих: факультету міжнародних відносин і історії та факультету міжнародних економічних відносин... Будь якому школяреві зрозуміло ,що всі "міжнародники" повинні навчатися на одному факультеті. Всі у колективі знають, що істориків просто зливають під "міжнародника" - родича горекерманіча вишу. Громадскість та студентів дурять ,що все це робиться на вимогу інспекції. Ніби на історичному не вистачає аж 6 здобувачів вищої освіти. Звичайно ж це брехня. Адже за новим законом аспіранти та докторанти віднесені до таких здобувачів і ще біля 40 істориків додатково навчається угорською мовою.

Щоб всім було зрозуміло - абсолютно безглузда та шкідлива для університету реорганізація легко переводить в статус безробітних 5 деканів , 20 зав.кафедрами та 200 працівників. Все залежить від волі керівника. А за "добру волю" розцінки в ректораті,як стало відомо, вже оприлюднені.

👍 Подобається 💬 Коментувати ➦ Поширити

👍 😬 😱 Михайло Рекрутяк, Василь Карпов та 66 інших осіб

4 поширення

№ 7. Скан посту Едуарда Балого, кандидата історичних наук, у Фейсбуку 16 листопада 2016 р.

 Едуард Балого поширив допис від Медіацентр УжНУ.
16 листопад о 15:36 · 🌐

Реорганізую, оскільки у мого родича- алкаша, Вовканича недостатньо студентів на факультеті. А безробітнім не могу залишити. Простіше Фенича усунути. Коротко про ситуацію 😊
Одним словом мудака, як і Вовканич!

 Медіацентр УжНУ
16 листопад о 14:47 · 🌐

Ректор УжНУ Володимир Смоланка дав розширений відеокomentar, що стосується реорганізації структурних підрозділів Ужгородського університету, зокрема – рішення про створення факультету історії та міжнародних відносин. **ВІДЕО**

Ректор УжНУ прокоментував ситуацію з реорганізацією історичного факультету
_x_PS1 Ректор УжНУ Володимир Смоланка дав розширений відеокomentar, що стосується реорганізації структурних підрозділів Ужгородського університету....
MEDIACENTER.UZHNU.EDU.UA

№ 8. Скан посту Діани Штерр, кандидата історичних наук, у Фейсбуку 16 листопада 2016 р.

Diana Shterr

16 листопад о 17:03 · €

А ось і чергова порція від міністерства правди - знову до здобувачів вищої освіти (всупереч закону) не зараховано аспірантів та докторантів. А чому не зараховано? По-перше - не вигідно, бо факультет навіть після випуску магістрів другого року навчання в січні 2017 р. відповідатиме вимогам МОН та Закону України, по-друге - відділ аспірантури не виконує належним чином своєї роботи (переконалася в цьому особисто, коли чекала більш як 2 (!) місяці довідку з відділу для подачі документів до захисту до спецради); по-третє - до ЄДБО не внесено списки аспірантів та докторантів; по-четверте - якщо за горами існує факультет історії, політології та міжнародних відносин, то може варто повернути на істфак "вкрадену" від неї політологію (разом з державними ліцензійними місцями, що в рамках тоді ще одного факультету були перерозподілені між двома спеціальностями)?; і по-п'яте - поверніть істфаку ліцензійні місця державного замовлення спеціальності "історія", що були забрані у 2009 р. факультетом, що не підготував жоден навчальний план, ліцензійну та акредитаційну справу (для тих хто не здогадався - ГПФ - факультет, що паразитує на чужій праці, ліцензії та акредитації)? Чи факультет на якому на одному курсі 5-6 студентів не можна реорганізувати, бо вони мають відношення до ремонту 4 гуртожитку?

Ректор УжНУ прокоментував ситуацію з реорганізацією історичного факультету

_x_PS1 Ректор УжНУ Володимир Смопанка дав розширений відеокomentar, що стосується реорганізації структурних підрозділів Ужгородського університету,...

MEDIACENTER.UZHNU.EDU.UA

№ 9. Скан коментарів Віталія Подлевського і Віри Сікач, випускників історичного факультету, у Фейсбуку 18 і 19 листопада 2016 р.

Vitaly Podlevskij Випусники 2012 за збереження факультету. А хто буде при владі, мало цікавить)

Подобається · Відповісти · 1 · 18 листопад о 13:42

Vira Sikach Висловлюю свою думку після короткого ознайомлення. Особисто я ніколи не відвідувала ваш університет, але не дивлячись на це хочу висловити вам підтримку. Я, як колишня студентка історичного факультету просто не можу уявити, як можливо об'єднати історичний факультет та факультет бізнесу (можливо вказала не повну назву). Для мене як для історика це все одно, що об'єднати медичний та економічний факультет. Освітню політику потрібно направляти на розвиток, а не на скорочення.

Подобається · Відповісти · 19 листопад о 23:19

№ 10. Скан посту Марини Курин, випускниці історичного факультету, у Фейсбуку 18 листопада 2016 р.

Маринка Курин
18 листопад о 17:11

Мої колеги - зараз вчителі історії, а в минулому випускники історичного факультету Ужгородського (державного) національного університету своїми підписами проявили солідарність з викладачами рідного факультету щодо його збереження і повноцінного функціонування у традиційному форматі. При зборі цих підписів не обійшлося без розмов про рідну alma-mater, про чудові і незабутні студентські роки. Всі мої колеги, без винятку, вважають рішення Вченої ради абсурдним і необґрунтованим. Навіть більше, мої колеги (вчителі різних спеціальностей) висловлюються на підтримку історичного факультету, говорять про необхідність його збереження, мотивуючись тим, що він один з найстаріших факультетів університету. Збір підписів триває.

Заява випускників історичного факультету Ужгородського державного (національного) університету

Щаємо підтримувати відкриті заклади колективу рідного факультету, а також заклади професійної організації, його викладачів і співробітників про методи з безплатним ринковим керівництвом університету щодо реорганізації, по суті, ліквідації історичного факультету. Вважаємо, що історичний факультет Ужгородського національного університету повинен залишатися самостійним підрозділом, адже має величезний науково-педагогічний потенціал, здатний самостійно здійснювати підготовку вчителів історії.

Ініціюємо створення Ради випускників нашого факультету з метою його захисту і розвитку, що неможливо без ефективної взаємодії абітурієнтів, студентів і роботодавців, осучаснення освітнього процесу і навчальних аудиторій. Цим самим ми проявляємо солідарність з викладацьким складом історичного факультету задля збереження і здійснення його освітніх здобутків та реалізації права на здобуття вищої освіти.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Рік випуску	Місце роботи, посада	Підпис
1	Курин Марина Новоселівна	2013	Ужгородський національний університет	<i>Марина Курин</i>
2	Поліщук Іван Антонович	1997	Ужгородський національний університет	<i>Іван Поліщук</i>
3	Лазарук Дмитро Іванович	1989	Ужгородський національний університет	<i>Дмитро Лазарук</i>
4	Савицька Ірина Іванівна	1989	Ужгородський національний університет	<i>Ірина Савицька</i>

👍 Подобається 💬 Коментувати ➦ Поширити

Ви, Vasyl Mishchanyn, Yura Ofitsynsky і 14 інших осіб

2 поширення

 Mykola Derych Долучаю свій підпис до заяви.
Подобається · Відповісти · 1 · 18 листопад о 20:17 · Відредаговано

➔ **Маринка Курин** відповіла · 3 відповідей

 Volodimir Roshko Долучаю свій підпис до заяви. Вчитель історії Новоселівської ЗОШ І - ІІІ ст. Рошко В.П.
Подобається · Відповісти · 1 · 20 листопад о 20:42 · Відредаговано

III. Публікації у друкованих засобах масової інформації

№ 1. Фотокопія публікації у закарпатській обласній газеті «РІО»
12 листопада 2016 р.

«РІО» № 45 (970) 12 листопада 2016

В УжНУ великі зміни

■ Цього тижня відбулося засідання Вченої ради УжНУ, на якій розглядали реорганізаційні зміни у структурах факультетів. Про це повідомляє прес-служба вишу. Реорганізовано Гуманітарно-природничий факультет із угорською мовою навчання в Навчально-науковий інститут із такою структурою: кафедра угорської філології, кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції, кафедра фізико-математичних дисциплін, центр гунгарології, центр дослідження європейської інтеграції та національних меншин.

Знаряди змін факультет здоров'я людини та загальноуніверситетська кафедра фізичного виховання. Шляхом їх злиття створено новий факультет — «Факультет здоров'я та фізичного виховання», який складатиметься з чотирьох кафедр: теорії й методик фізичного виховання, фізичної реабілітації, основ здоров'я, фізичного виховання.

Реорганізовано й історичний факультет, факультет міжнародної політики, менеджменту та бізнесу, факультет міжнародних відносин. На їх базі створено два нові факультети — «Факультет історії та міжнародних відносин» і «Факультет міжнародних економічних відносин».

Натомість представники істфаку стали на захист свого факультету. Вони заявляють, що для виправдання його об'єднання з частинною його підрозділу вказані неправдиві дані: нібито факультет готував на 1 липня 2016 року і готуватиме на 1 лютого 2017 року менше 200 здобувачів вищої освіти за денною формою навчання (вимога Закону «Про вищу освіту»). Насправді, як повідомляють на факультеті, історичний факультет щільно відповідає всім критеріям.

У відкритій заяві, негайно оприлюдненій в Інтернет-виданнях, обуренні колективів висловився за збереження свого факультету (редакція має заяву з підписами викладачів).

«Боротьба за збереження історичного факультету триває. Своїми діями керівництво вишу визнає, що університет у сучасній кризі через хронічні недобори студентів, конфлікти адміністрації з викладачами. Наразі з трьох факультетів спробували скласти два, загалом планують число факультетів скоротити вдвічі — до 10-11. Такими темами швидко в УжНУ їх залишили чотирі, як на момент заснування вишу в 1945 році. Навіть за цих обставин історичний факультет залишиться самостійним підрозділом», — вважає колектив історичного.

№ 2. Фотокопія публікації у закарпатській обласній газеті «РІО»
19 листопада 2016 р.

№ 46 (971) 19 листопада 2016 «РІО»

Істфак УжНУ і далі бореться за своє збереження

■ У минулому номері ми писали, що Вчена рада УжНУ вирішила реорганізувати факультети міжнародних відносин та історичний, створивши «Факультет історії та міжнародних відносин».

Переважна більшість викладачів істфаку не згодна з таким рішенням, пишуться відповідні заяви.

Багато з цього приводу пишуть користувачі мережі Facebook, багато з них не згодні з таким рішенням. Йдеться про те, що факультет є найстарішим, класичним університет важко уявити без історичного факультету.

Тим не менше, є і опоненти такій думці. Власне, вони і переводять питання ліквідації історичного факультету в політично-площинну, переконуючи, що ліквідація істфаку має за собою намір звільнення його декана — Володимира Феніча.

Захисники ж факультету продовжують активно боротися за його збереження. Відбулися збори колективу, на яких ухвалили звернення до Вченої ради УжНУ щодо скасування свого рішення від 8 листопада про об'єднання факультетів історичного та міжнародних відносин у один факультет. Також був надісланий лист у Міністерство освіти і науки України від студентів історичного факультету.

Приймальники збереження автономності історичного факультету переконують, що на Вченій раді УжНУ була підміна понять. Питання про реорганізацію було ухвалене на підставі перевірки спеціалістів, яка визнала, що на істфаці навчається менше 200 студентів, а такі факультети на мають права на автономне існування.

Нинішнє керівництво історичного переконує, що наразі на факультеті навчається 228 студентів, тому рішення Вченої ради було сфальсифікованим.

У свою чергу, Медіацентр УжНУ оприлюднив коментар ректора УжНУ Володимира Смолянки, який розповів, що наразі факультет дійсно має 228 студентів, але вже з січня 2017 року їх буде менше 200, а до липня 2017 року трохи більше 180.

Смолянка переконує, що в результаті реорганізації нікого не звільнять, а колектив і надад працюватиме у повному складі.

Проблема

Боротьба за історичний факультет УжНУ триває і набуває ще більшого розмаху

Про резонансні події навколо історичного факультету Ужгородського національного університету можна прочитати на обласних сайтах ЗМІ та в соціальних мережах. Все почалося з того, що 8 листопада 2016 року Вієна рада УжНУ ухвалила низку рішень про реорганізацію ряду структурних підрозділів Ужгородського національного університету. Зокрема, на базі історичного факультету та факультету міжнародних відносин, менеджменту та бізнесу – постановили створити факультет історії та міжнародних відносин. Для виправдання його об'єднання з частиною іншого підрозділу вказано неправий давн. історичний факультет готував на 1 липня 2016-го і готуватиме на 1 лютого 2017 року менше 200 здобувачів вищої освіти за денною формою навчання (вимога Закону «Про вищу освіту»). Насправді історичний факультет повністю відповідає всім критеріям, а саме до здобувачів вищої освіти належать не тільки студенти (бакалаври і магістри), але й аспіранти з докторантами.

Проте більшість колективу історичного факультету вважає таке рішення необґрунтованим. Поряд із філологічними, хіміко-біологічними та медичними факультетами історичний факультет функціонує з моменту утворення університету в 1945 році. За час свого існування факультет має вагомий здобуток. Вже з перших років існування він почав виконувати гостру на той час проблему – нестачу кваліфікованих педагогічних кадрів. На сьогодні навчальний процес на факультеті забезпечують три кафедри: історії України, історії стародавнього світу та середніх віків, нової і новітньої історії та історіографії. До структури факультету також входить науково-дослідний інститут картознавства, два науково-дослідні центри з біогеоісторії та словесистики, історично-релігійних студій «Логос», археологічний музей ім. Е. А. Балагури. Крім того, при факультеті діють кабінети історії, етнології. Всі вони дають змогу належно ілюструвати та узагальнювати навчальні курси, поглиблювати знання, а також працювати над науковими роботами. Крім того, історичний факультет підтримує тісні контакти з науковими та навчальними установами багатьох країн.

Я, як випускниця історичного факультету, та багато моїх колег – вчителі історії загальноосвітніх закладів району цілком підтримуємо відкриту заяву колективу рідного факультету, а також заяву профспілкової організації, його викладачів і співробітників про неможливість безпідставним рішенням керівництва університету щодо реорганізації історичного факультету. Вважаємо, що історичний факультет УжНУ повинен залишитися самостійним підрозділом, адже маючи відповідний науково-педагогічний потенціал, здатний самостійно здійснювати підготовку вчителів історії.

Для цього ми ініціювали створення Ради випускників нашого факультету, що неможливо без ефективної взаємодії абітурієнтів, студентів і роботодавців, осучаснення освітнього процесу і навчальних аудиторій. За моєю ініціативою було написано заяву випускників і розпочато збір підписів моїх колег – в минулому випускників історичного факультету УжНУ. Цим самим ми проявили солідарність з викладацьким складом історичного факультету задля збереження і примирення його освітніх здобутків та реалізації права на здобуття вищої освіти, а також тісної співпраці викладачів факультету з вчителями історії.

Марина Курин,
випускниця історичного факультету УжНУ

РЕДАКЦІЯ – В ОБ'ЄКТИВІ

МІЖГІР'Я

МІЖГІР'Я ОНЛАЙН

Е-mail: mgironline@gmail.com, www.mgir.info

Засновник – головний редактор П. Шегда
Шеф-редактор М. Рубць
Редактор суспільно-політичного відділу В.Белень
Редактор соціально-економічного відділу М.Курин
Редактор відділу комп'ютерного дизайну В.Цендара

ТРА ПІДПИСАНО: 000 000 00 00

Реєстраційне свідоцтво зт 648/240P від 29.05.2015 видане Міністерством юстиції України

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій. Редакція, журналісти газети не несуть відповідальності за публікацію відомостей, які не відповідають дійсності, якщо ці відомості одержано від інформаційних агентств; вони є досвідченим відповідником офіційних виступів або інтер'ю посадовців осіб державних органів, організацій, об'єднань громадян. Передрук матеріалів з газети можливий тільки з письмового дозволу редакції.

Передпечатний індекс 85649
Загальний наклад 1877 пр. Віддруковано ПРАТ «Видництво «Закарпаття», 88011, м. Ужгород, вул. Гагаріна 42/1 зам. 520

IV. Публікації в інтернет-виданнях

*№ 1. Публікація в інтернет-виданні «Карпатський вісник»
8 листопада 2016 р.*

Ректор УжНУ «зливає» факультети!

Пропонуємо Вашій увазі текст відкритого звернення працівників УжНУ. Оригінал заяви опублікуємо згодом.

Ужгородські історики проти знищення рідного факультету
Відкрита заява
колективу історичного факультету
Ужгородського національного університету

Історичний факультет веде відлік часу свого існування із дня створення Ужгородського національного університету, тобто вже 72-й рік. Це класичний підрозділ вищого навчального закладу, котрий претендує на статус університету як такого. Активна і результативна діяльність колективу і випускників факультету є загальновідомою, зокрема вони дали старт цілому ряду напрямів фахової підготовки в університеті: правознавству, політології, соціології, міжнародним відносинам, туризму. Однак є наміри ліквідувати один із чотирьох найстаріших факультетів УжНУ під виглядом його реорганізації. Серед мотивів цього вказуються неправдиві дані, нібито станом на 1 липня 2016 року історичний факультет забезпечує підготовку менше 200 здобувачів вищої освіти за денною формою навчання.

Такі деструктивні наміри не мають об'єктивного підґрунтя. Згідно із п. 4 ст. 33 Закону України «Про вищу освіту», факультет є структурним підрозділом вищого навчального закладу, що об'єднує не менш як три кафедри, які забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання. Відповідно до п. 2 ст. 61 того ж Закону здобувачами вищої освіти є студенти, аспіранти, докторанти.

Історичний факультет Ужгородського національного університету повністю відповідає цим критеріям. Станом на 1 липня і 1 жовтня 2016 року, на 1 лютого 2017 року (після випуску магістрів) число здобувачів вищої освіти денної форми навчання на історичному факультеті перевищує і перевищуватиме визначену Законом мінімальну кількість.

Вважаємо нагальним не марнувати час і не вдаватися до управлінських рішень і заходів за принципом «поділяй і володарюй», а зосередитися на ефективній профорієнтаційній роботі з майбутніми абітурієн-

тами, на зміцненні та осучасненні матеріально-технічної бази, на комплектуванні аудиторій та навчальних баз відповідно до вимог підготовки фахівця XXI ст., на підвищенні академічної мобільності та міжнародної активності, на істотному поліпшенні умов навчання і вирішенні невідкладних соціально-побутових потреб здобувачів вищої освіти. Адже на смітнику історії найганебніше місце належить геростратам.

Звертаємося до всіх випускників факультету, до колег в Україні і за кордоном, до небайдужих людей проявити з нами солідарність, допомогти зберегти і примножити освітні та наукові здобутки історичного факультету, що від самого початку є наріжним каменем Ужгородського національного університету. Таким він повинен залишатись і надалі.

karpatvisnuk.com.ua, 8 листопада 2016 р.

№ 2. Публікація в інтернет-виданні «Закарпатський інформатор» 8 листопада 2016 р.

Ректор УжНУ «зливає» факультети!

Саме під таким заголовком на сайті газети "Карпатський вісник" ми побачили статтю в якій йдеться про те, що керівництво Ужгородського національного університету хоче ліквідувати один із найдавніших факультетів УжНУ. Подейкують, що саме через те, що декан цього факультету "неудобний" ректору. Повернулись дуже важкі часи, навіть в освіті, де професори та доценти, а методи рівня "пацанів - аля-90 -тих"!

Текст звернення можна подивитись на сайті "Карпатського вісника"

zak-informator.in.ua, 8 листопада 2016 р.

№ 3. Публікація в інтернет-виданні «Закарпатський інсайдер» 8 листопада 2016 р.

Руйнування УжНУ набуває системного характеру

Ужгородські історики проти знищення рідного факультету. Ініціатива знищення факультету належить ректору УжНУ.

Пропонуємо Вашій увазі текст відкритого звернення працівників УжНУ. Оригінал заяви, ЗМІ обіцяють опублікувати згодом.

[Далі – «Відкрита заява колективу історичного факультету Ужгородського національного університету», що подана вище].

zak-insider.com, 8 листопада 2016 р.

№ 4. Публікація в інтернет-виданні «Karpat Post» 11 листопада 2016 р.

В УжНУ історичного факультету вже не буде - ліквідовують!?

Крик душі: звернення колективу історичного факультету до ректора

«Карпатський Вісник» опублікував текст звернення, підписаний колективом історичного факультету, де йдеться про прохання не ліквідувати історичний факультет, який є базисом класичності УжНУ!

[Далі – фотокопія оригіналу «Відкритої заява колективу історичного факультету Ужгородського національного університету» з підписами, що подана вище].

karpatpost.com, 11 листопада 2016 р.

№ 5. Публікація в інтернет-виданні «Prozak.info» 13 листопада 2016 р.

Історики найбільшого вишу Закарпаття захищають свій факультет

У річницю Жовтневого перевороту, 7-8 листопада, в Ужгородському національному університеті здійснено спробу ліквідувати один із найстаріших факультетів — історичний. Для виправдання його об'єднання з частиною іншого підрозділу вказані неправдиві дані: нібито факультет готував на 1 липня 2016-го і готуватиме на 1 лютого 2017 року менше 200 здобувачів вищої освіти за денною формою навчання (вимога Закону «Про вищу освіту»). Насправді історичний факультет повністю відповідає всім критеріям.

У відкритій заяві, негайно оприлюдненій в електронних ЗМІ, обурений колектив висловився за збереження свого факультету. Натомість серед першочергових управлінських завдань УжНУ історики назвали ефективну профорієнтаційну роботу з абітурієнтами, осучаснення аудиторій та навчальних баз, поліпшення умов навчання і вирішення невідкладних соціально-побутових потреб здобувачів вищої освіти.

Боротьба за збереження історичного факультету триває. Своїми діями керівництво вишу визнає, що університет у системній кризі через хронічні недобори студентів, конфлікти адміністрації з викладачами, ігноруваннями думки здобувачів вищої освіти — студентів, аспірантів, докторантів. Наразі з трьох факультетів спробували скласти два, загалом планують число факультетів скоротити вдвічі — до 10-11. Такими темпами скоро в УжНУ залишиться їх чотири, як на момент заснування вишу в 1945 році. Навіть за цих обставин історичний факультет залишиться самостійним підрозділом, вважають у колективі.

Також на захист рідного факультету стала профспілкова організація його викладачів і співробітників.

[Далі – фотокопії оригіналів «Відкритої заява колективу історичного факультету Ужгородського національного університету» і «Заяви профспілкової організації викладачів і співробітників історичного факультету» з підписами].

Prozak.info, 13 листопада 2016 р.

№ 6. Публікація в інтернет-виданнях 14 листопада 2016 р.

Історичний факультет УжНУ захистить Рада його випускників

Як відомо, керівництво Ужгородського національного університету 7-8 листопада 2016 року з дуже суб'єктивних мотивів вдалося до ліквідації одного із найстаріших факультетів – історичного. У відкритій заяві колективу, а також у заяві профспілкової організації викладачів і співробітників висловлено категоричну незгоду з безпідставним рішенням.

У важкий час підтримали рідний факультет його випускники, які працюють в установах освіти, науки, культури, органах державної влади і місцевого самоврядування, на підприємствах і в організаціях багатьох регіонів України і за кордоном. Вони з гордістю пам'ятають, що навчались на історичному факультеті Ужгородського університету, на якому злагоджено навчають і виховують фахівців і громадян, здатних на свідомий суспільний вибір.

Заява випускників історичного факультету Ужгородського державного (національного) університету

Цілком підтримуємо відкриту заяву колективу рідного факультету, а також заяву профспілкової організації його викладачів і співробітників про незгоду з безпідставним рішенням керівництва університету щодо реорганізації, а по суті, ліквідації історичного факультету. Вважаємо, що історичний факультет Ужгородського національного університету повинен залишитися самостійним підрозділом.

Ініціюємо створення Ради випускників нашого факультету з метою його захисту і розвитку, що неможливо без ефективної взаємодії абітурієнтів, студентів і роботодавців, осу-часнення освітнього процесу і навчальних аудиторій.

Степан Віднянський, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, за-

відувач відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України Інституту історії України НАН України

Андрій Вишняк, вчитель історії та правознавства Перечинської гімназії суспільно-гуманітарного напрямку, голова правління благодійного фонду «Центр громадських ініціатив», депутат Закарпатської обласної ради

Наталія Костелеба-Веремчук, перший заступник голови Виноградівської районної державної адміністрації, депутат Закарпатської обласної ради

Андрій Шекета, директор ТОВ «Біотехнік Енергія», депутат Закарпатської обласної ради

Маріянна Богуславець, вчитель історії загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів Рахівської районної ради Закарпатської області

Федір Брецько, вчитель історії та правознавства, вчитель-методист Класичної гімназії Ужгородської міської ради Закарпатської області

Марина Курин, вчитель історії Присліпської загальноосвітньої школи I-II ступенів Міжгірської районної ради Закарпатської області

Михайло Мазюта, директор Кам'яницької загальноосвітньої школи I-III ступенів Ужгородської районної ради Закарпатської області

Федір Шандор, доктор філософських наук, професор, президент Федерації регбі та регбіліг Закарпаття, президент Федерації американського футболу Закарпаття

Стелас Асланов, кандидат політичних наук, доцент

Маріан Токар, кандидат історичних наук, доцент, директор НДІ політичної регіоналістики

Петро Ференц, кандидат історичних наук, с. Богдан Рахівського району Закарпатської області

Микола Веремчук, випускник 1993 року

Михайло Іваниш, священнослужитель УПЦ

*Prozak.info, KorzoNews, karpatnews.in.ua,
uzhgorod.in, vholos.info, 14 листопада 2016 р.*

Примітка 1. Один з підписантів за кілька днів переглянув свою точку зору, про що свідчить публікація на офіційному сайті УжНУ від 17 листопада 2016р. та в інших інтернет-виданнях. Подаємо її повністю:

Лист члена-кореспондента Національної Академії Наук України С.В. Віднянського щодо ситуації навколо історичного факультету

Останніми днями в інтернеті активно поширюється заява ініціаторів створення Ради випускників історичного факультету УжНУ, основний сенс якої зводиться до «порятунку» історичного факультету.

Вчора на ім'я ректора Ужгородського національного університету В.І. Смоланки надійшов лист члена-кореспондента НАН України, доктора історичних наук, професора С.В. Віднянського, одного із ініціаторів створення Ради випускників історичного факультету УжНУ. З дозволу автора публікуємо текст листа.

*Ректору УжНУ
професору Смоланці В.І.
члена-кореспондента НАН України
С.В. Віднянського*

Декілька днів тому до мене, як випускника історичного факультету УжДУ звернулися представники рідного факультету з проханням приєднатися до Заяви проти ліквідації історичного факультету і створення Ради випускників факультету з метою його захисту і розвитку. Як випускник університету та науковець і викладач, який понад 40 років підтримує творчі зв'язки з колективом рідного факультету і сприяв професійному становленню не одного його викладача-історика, я, не вагаючись, дав згоду і надалі підтримувати рідний факультет.

Втім, ознайомившись згодом з ситуацією навколо історичного факультету, рішенням Вченої ради університету щодо його реорганізації, роз'ясненнями-інтерв'ю по телебаченню ректора В. Смоланки і декана В. Фенича, досвідом структурної реорганізації інших вишів України (Київського і Чернівецького національних університетів, Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова), прийшов до висновку, що йдеться не про ліквідацію, а навпаки – про наміри зміцнити професорсько-викладацький потенціал, розширити й осучаснити фахову спеціалізацію, навчально-освітній процес та привабливість історичного факультету для абітурієнтів і підвищити практичну віддачу й корисність його майбутніх випускників для нашої держави.

Цьому, зокрема, і повинно сприяти приєднання до історичного (класичного) факультету відносно нового, але вже досить авторитетного факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу з його 2-3 кафедрами. Звичайно, можна було б приєднати до істфаку й інший підрозділ університету (наприклад, політологів, філософів, соціологів чи туристів-краєзнавців тощо), але враховуючи наявність в

УжНУ по суті двох міжнародних факультетів, а також те, що історія і міжнародні відносини споріднені навчальні дисципліни, адже всесвітня історія це насамперед історія міжлюдських й міждержавних взаємин тощо, а історію України взагалі не можливо вивчати без міжнародних, зовнішніх (часто вирішальних) впливів на долю українського народу в різні історичні періоди його розвитку, рішення про створення факультету історії і міжнародних відносин виглядає цілком виправданим й перспективним.

І, насамкінець, я обурений тим, що всю цю ситуацію, зокрема вищенаведену заяву, намагаються використати не стільки для збереження й розвитку історичного факультету, як для збереження «при владі» скомпроментуваного себе, надмірно амбітного як для кандидата історичних наук декана факультету.

З повагою і сподіванням на подальшу творчу співпрацю,

Ваш Степан Віднянський
м. Київ, 16 листопада 2016 р.

Примітка 2. Наступного дня на електронну поштову скриньку Р. Офіційського надійшов лист від колеги із поезією (публікувалася в соціальних мережах під назвою «А правда за істориками»):

ПРО ШТО КАЖЕ ПРОФЕСОР ВІДНЯНСЬКИЙ?
(<http://groza-news.com.ua/?p=7057>)

Ніська світ ся сколотів,
Вар чунний ся наварів.
Наметали у горниць,
Крўмплі, сливи, ґаламбєць.
Сяку́ стра́ву не мош їсти,
Ліпше вўлляти і сісти.
Нись пані дўже учєні,
Нам на яблика зелєні,
Кажуть – бѳжі се плоді.
І ведуть нас у блуді.
Їм ся вїдить – ми дурні,
Глухі дѳкус і німі.
Од вина їм ліпший фрїч,
А на вѳду кажуть – сїч.
Рѳблять із нас сомару́,
І плетуть таку мару́.

В кáвіль молока дадúть,
Лóпнуть – се здóровий пúть.
Сісі вчéні глáдко брéшуть,
І од тóго ся не чéшуть.
Нáмудро плетúть дурніцю,
Нáзвуть головóв гузіцю.
Вóсоко оні літáвуть,
І дулú не позерáвуть.
Тих ко нíже, ко дулú,
Трímлють лем за друбнінú.
Честь полíтикам продáли
А на прáвду насвистáли.

Примітка 3. Член-кореспондент С. Віднянський спочатку став на захист рідного факультету, підтримавши заяву його випускників. Це засвідчує лист, відправлений електронною поштою: «Степан Віднянський 12 листопада 2016 р. о 19:13. Кому: Роман Офіцинський. Повністю підтримую Заяву (хоча її можна було б обґрунтувати більш переконливо), а об'єднати треба було два інші факультети - міжнародних відносин і міжнародної політики... у єдиний факультет міжнародних відносин. З повагою, Ваш Степан Віднянський». Він пояснив зміну своєї позиції наступним чином: «Степан Віднянський 17 листопада 2016 р. о 20:34. Кому: Роман Офіцинський. ...А щодо Ради випускників історичного факультету, то це чудова ідея, її бажано реалізувати, але вона дійсно повинна діяти на благо факультету, а не служити амбітним інтересам окремих викладачів-діячів маргінального масштабу. Саме цим викликаний мій лист до керівництва університету. З повагою, Степан Віднянський».

№ 7. Публікація в інтернет-виданнях 15 листопада 2016 р.

Історичний факультет УжНУ має бути самостійним – заява музейників Ужгорода

Рішення керівництва Ужгородського національного університету щодо об'єднання історичного факультету з іншим підрозділом стало несподіванкою і сколихнуло громадськість.

Вчора ми оприлюднили «Заяву випускників історичного факультету УжНУ», в якій вони висловили категоричну незгоду з безпідставним рішенням керівництва університету. Свою точку зору висловили й випускники історичного факультету, котрі працюють у Закарпатському музеї народної архітектури та побуту й Закарпатському обласному краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького. Вони за збереження самостійного історичного факультету, що є одним із кращих історичних факультетів України і відповідає вимогам Закону «Про вищу освіту». Студенти тут отримують належну фахову підготовку.

ЗАЯВА

*випускників історичного факультету, співробітників
Закарпатського музею народної архітектури і побуту й
Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького з
приводу реорганізації історичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Минулого тижня у ЗМІ та багатьох інтернет-ресурсах з'явилась інформація про реорганізацію окремих структурних підрозділів ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Рішенням Вченої ради УжНУ від 8 листопада було об'єднано історичний та факультет міжнародної політики, менеджменту та бізнесу.

Випускники історичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», співробітники Закарпатського музею народної архітектури та побуту й Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького підтримують професорсько-викладацький склад та студентів історичного факультету в їх бажанні зберегти факультет як самостійну одиницю.

Вважаємо, що історичний факультет УжНУ за своїм кадровим потенціалом є одним із кращих історичних факультетів вишів України й відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту».

Сьогодні в Україні не приділяється належної уваги підготовці молодих та підвищенню кваліфікації уже працюючих фахівців музейної справи. Лише кілька вищих навчальних закладів готують фахівців за спеціальністю «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури». Не дивлячись на це, співробітниками музеїв в основному стають випускники історичних факультетів. Не є винятком в цьому відношенні й Закарпаття та Ужгородський національний університет.

На історичному факультеті УжНУ читаються нормативні курси «Музезнавство», «Архівознавство», «Спеціальні історичні дисципліни», «Джерелознавство», «Етнологія», «Етнографія України, в тому числі й Закарпаття», «Історичне краєзнавство», а також різноманітні спецкурси, присвячені проблемам музейної, архівної справи, краєзнавства, традиційної народної культури та мистецтва. Студенти отримують фахову підготовку і чимала їх частина йде працювати за спеціальністю у музейні, архівні чи бібліотечні установи.

Оскільки музеї (після вишів) є чи не єдиними місцями, де випускники, зокрема ті, що спеціалізуються по етнографії,

історичному краєзнавству, мистецтвознавству можуть застосувати свої навички, продовжувати власні дослідження та мати прикладний результат роботи у вигляді виставкових, освітніх і дослідницьких проектів, ми, випускники історичного факультету УжНУ, вважаємо за недоцільне об'єднання одного із перших факультетів вузу та одного із провідних профільних факультетів України із факультетом міжнародної політики, менеджменту та бізнесу. Вважаємо, що за своїм потенціалом він повністю здатний здійснювати навчальний процес по підготовці фахівців вищої кваліфікації.

З повагою, випускники історичного факультету УжНУ, співробітники Закарпатського музею народної архітектури та побуту й Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького

[14 підписів].

*KorzoNews, vholos.info,
15 листопада 2016 р.*

№ 8. Публікація в інтернет-виданнях 15 і 16 листопада 2016 р.

Чого хоче колектив історичного факультету УжНУ

Історичний факультет має існувати самостійно. Жодних підстав для його ліквідацій-реорганізацій нема. Керівництво вишу повинно скасувати безпідставне рішення. Так вирішили збори студентів історичного факультету й окремо збори трудового колективу історичного факультету 14 листопада.

Переконати студентів у правильності свого рішення спробував особисто ректор В.Смоланка, однак наведені ним аргументи не мали під собою об'єктивної основи і не були сприйняті студентами. Про це засвідчили результати їхнього голосування на користь збереження і розвитку історичного факультету як самостійного підрозділу. Викладачі та співробітники аналогічної думки.

Загалом же ректор В.Смоланка свій намір, проведений як рішення вченої ради вишу, об'єднати історичний факультет з частиною іншого підрозділу пояснює зауваженнями і рекомендаціями Державної інспекції навчальних закладів України. Насправді «Акт перевірки додержання суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері вищої освіти, вимог законодавства про вищу освіту ДВНЗ «УжНУ»» від 29 вересня 2016 року містить неточні дані (чомусь аж станом на 1.07.20016 рік!) про чисельність здобувачів вищої освіти, а подібних рекомендацій взагалі не подає. Не ввійшли такі пропозиції й у «План заходів щодо усунення ви-

явлених порушень та недоліків під час перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України з 20 по 29 вересня 2016 року додержання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» вимог законодавства про вищу освіту» від 12 жовтня 2016 року. Комісії з питань оптимізації та удосконалення структури УжНУ доручили лише до 25 грудня 2016 року підготувати обґрунтовані пропозиції щодо шляхів реорганізації кафедр (а не факультетів!) та внести в установленому порядку на розгляд ученої ради університету.

Простіше кажучи, весь колектив історичного факультету несподівано поставили перед фактом та ще й шляхом дезінформації. Мовляв, консультації велися місяць, що, як виявилось, на зборах трудового колективу не відповідає дійсності! Йдеться про свавільне і безпідставне рішення, що за мету має перекреслити традиції та подальшу долю історичного факультету. Тому історики наполегливо відстоюватимуть свої права, звернувшись наразі за підтримкою до міністра освіти і науки України та обласної влади Закарпаття.

*KorzoNews, 15 листопада 2016 р.; Prozak.info,
16 листопада 2016 р.*

№ 9. Публікація в інтернет-виданнях 16 листопада 2016 р.

Трудовий колектив історичного факультету обговорив рішення Вченої ради УжНУ про реорганізацію підрозділу

14 листопада засідала вчена рада історичного факультету. Відтак відбулися збори трудового колективу, із 49 членів якого на засіданні були присутні 40. Головним питанням порядку денного стало обговорення рішення Вченої ради університету від 8 листопада про реорганізацію, яка зачіпає й істфак.

Офіційною підставою для реформування факультету стала замала кількість студентів, які стаціонарно здобувають тут вищу освіту (а саме – 196 при потрібних 200), на що вказано в акті перевірки Держінспекцією навчальних закладів України нашого вишу у вересні. Декан істфаку Володимир Фенич звернув увагу присутніх на те, що в документі перевірки інформація про кількість студентів вказана на 1 липня 2016 року, тобто час, коли випускники вже відраховані, а першокурсники ще не набрані. Він вважає, що до уваги мала братися кількість «здобувачів вищої освіти» на кінець вересня – коли всі студенти ліквідували академзаборгованості, завершився перехресний вступ, а також зараховано аспірантів і докторантів. Саме цей період, на його думку, може показати реальне число тих, хто здобуває вищу освіту на денній формі навчання. Таких

історичний підрозділ, за інформацією, що прозвучала на зборах, налічує нині понад 240.

Щодо питання реорганізації, Володимир Іванович переконаний, що в разі нагальної потреби ухвала про реорганізацію справді можлива, але за колегіального рішення. Воно має впливати із позиції колективу, з яким, каже Володимир Фенич, попередніх консультацій щодо об'єднання не вели.

Співголова профспілкової організації співробітників та викладачів історичного факультету Василь Міщанин у своєму виступі повідомив про проведені організацією збори, на яких більшість проголосувала за незгоду з рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» від 8 листопада 2016 р. про реорганізацію історичного підрозділу. Аргументують це насамперед тим, що історичний факультет є класичним підрозділом, що стояв біля витоків вищої освіти в краї, й наразі має достатню кількість студентів, передбачену чинним законодавством для існування факультету як окремої структури.

Від студентства виступив голова студради факультету Василь Карпов. Він повідомив про ранішню зустріч студентів-істориків (118 осіб) з керівництвом вишу – ректором Володимиром Смоланкою та проректором із науково-педагогічної роботи Мирославою Лендьел, головами профкому та студентської ради. Василь Карпов зауважив, що зустріч було призначено, аби студенти могли висловити свою думку щодо ситуації, яка склалася. Голова студради факультету каже, що більшість (близько 90 студентів) виступила проти об'єднання.

Виступив на зборах і завідувач кафедри історії України Роман Офіцинський, котрий поінформував аудиторію про підтримку позиції істфаку його колишніми випускниками, які ініціюють створення Ради випускників, що сприяла б розвитку факультету.

Насамкінець декан Володимир Фенич виніс на голосування пропозицію звернутися до Вченої ради університету з проханням скасувати її рішення від 08.11.2016 про реорганізацію історичного факультету, факультету міжнародних відносин та факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу УжНУ, а також до міністра освіти та науки України й голови Закарпатської облдержадміністрації. 36 членів трудового колективу проголосували «за», четверо «утрималися».

Р. С. Продовження теми – найближчим часом у відеовиступі ректора УжНУ Володимира Смоланки.

Катерина Хижняк, mediacenter.uzhnu.edu.ua, zaholovok.com.ua, galagov.tv, 16 листопада 2016 р.

Чи є політика в ліквідації історичного факультету УжНУ

Питання реорганізації історичного факультету Ужгородського національного факультету набуває політичного забарвлення.

Соцмережі реагують на події навколо істфаку по-різному, але переважають злі коментарі. До прикладу кілька коментарів з «Фейсбуку»:

Diana Shterr 8 листопада.

Вітаю рідний університет з черговим «здобутком» – вже очевидно втратою статусу класичного університету, адже без історичного факультету - це не класичний університет. Факультет, що було створено одним з перших (а їх було лише чотири – історичний, філологічний, біологічний та медичний), звичайно, не заслуговує на продовження своєї більш як 70-річної історії. Факультет, що постійно змінював своє розташування, аби іншим було зручно, факультет, студенти якого три роки навчалися у приміщенні без опалення, студенти якого розгрібали завали сміття та бруду в будівлі, що років з 30 не бачила ремонту, були названі одним з проректорів бомжами... А це виявляється були не характеристики поточної ситуації, а передбачення мудрого оракула... Хто ж тоді знав, що буде далі?

Іра Смірнова 11 листопада.

Всім, хто навчається ще в УЖДУ, відомо, що історичний факультет це один із найстаріших факультетів університету. Бути студентом та навчатись на цьому факультеті завжди було престижно. На мою думку, зарано відмовлятися від такого важливого інструмента формування національної самосвідомості молоді. Тому що тільки знаючи історію своєї держави можна формувати та впливати на громадянську позицію молоді. «Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього» – цей вислів Максима Рильського сьогодні актуальний, як ніколи. Пане Ректоре УжНУ, лікар лікує тіло, а історія — свідомість. Задумайтесь.

Marian Tokar 13 листопада.

Сьогодні в Соборі священик підтримує наш історичний факультет і привів вдалу повчальну притчу. Не буду її тут згадувати, але хочу сказати наступне.

Я історик і випускник істфаку 1996 року. Про нього лише і говорю як про установу. Щиро вдячний своїм учителям (і тим, яких уже немає на цьому світі) за те, чого вони мене навчили й зробили врешті мене таким, яким я є. Я пишаюся цим! Я полюбив історію і знаю, що завдяки їм багато випускників стали науковцями та дослідниками минулого нашого краю. Власне, тут є історична школа завдяки істфаку, який має понад 70-річну історію. Її вихованці відомі далеко за межами Закарпат-

тя! А скільки чудових випускників пішли в інші сфери, також прославляючи його та Універ!

Шкода, що ті, хто ще недавно хизувався публічною демократією йдучи до влади, стали «віртуозами підкилимності» й не використали жодного реально демократичного шансу, щоб його зберегти. Натомість обрано один найпростіший... Хай називають це модернізацією, оптимізацією, реформацією і ще якоюсь ...ізацією, але я переконаний, що бажання такого просто не було. Бог їм суддя! Але для багатьох поколінь істориків вони залишаться «ХЕРОЯМИ» нашого часу! Що посьєш, те й пожнеш...

Р. С. Для тих, хто захоче перекрутити мої слова, наголошу, що це моя думка про ситуацію навколо істфаку, а не навколо осіб, які там працюють...

Тим не менше, є і опоненти такій думці. Власне, ці опоненти і переводять питання ліквідації історичного факультету в політичну площину, переконуючи, що ліквідація істфаку має за собою намір звільнення його декана – Володимира Фенича. І саме ці опоненти вказують, що це правильно, бо Фенич видав не зовсім патріотичну книгу.

Захисники ж факультету продовжують активно боротися за його збереження. Було проведено збори колективу, на яких було прийнято звернення до вченої ради УжНУ скасувати своє рішення від 8 листопада про об'єднання факультетів історичного та міжнародних відносин у один факультет. Також були направлені листи в Міністерство освіти від студкому та профкому історичного факультету.

Прихильники збереження автономності історичного факультету переконують, що на Вченій раді УжНУ була підміна понять. Питання про реорганізацію було прийняте на підставі перевірки спецкомісії, яка визнала, що на істфаці не навчається 200 студентів, а такі факультети не мають права на автономне існування. Нинішнє керівництво переконує, що наразі на факультеті вчиться 228 студентів, тому рішення Вченої ради було сфальсифікованим.

У свою чергу «Медіацентр» УжНУ оприлюднив відеокоментар ректора УжНУ Володимира Смоланки, який розповів, як приймалося рішення вченої ради, і взагалі, як питання реорганізації факультету вирішується. Він повідомив, що мав зустріч зі студентами істфаку і відчув їхнє розуміння ситуації. На думку Володимира Смоланки, наразі факультет дійсно має 228 студентів, але вже з січня 2017 року їх буде менше 200, а до липня 2017 року трохи більше 180.

Смоланка переконує, що в результаті реорганізації нікого не буде звільнено і колектив і надалі працюватиме у повному складі.

Тим не менше, колектив історичного факультету не має намір погоджуватися з висновками ректора та Вченої ради. Там переконують, що

Вчена рада УжНУ не повинна була приймати рішення про реорганізацію, бо відповідна Комісія, яка перевіряла університет, лише рекомендувала вжити заходи, а не зобов'язувала університет відразу радикально приймати якісь рішення.

Наразі колектив звернувся до влади Закарпаття і керівництва освіти вжити заходів до недопущення реорганізації одного з найдавніших факультетів Ужгородського університету.

*Василь Поляк для Prozak.info,
17 листопада 2016 р.*

Примітка: Коментар ректора Володимира Смоланки про реорганізацію історичного факультету розмістив «Медіацентр УжНУ» (див.: <https://www.youtube.com/watch?v=O9IWihSgUs>).

№ 11. Публікація в інтернет-виданнях 17 листопада 2016 р.

Намагання ліквідувати історичний факультет УжНУ: реакція Фейсбуку

Резонансні події навколо історичного факультету Ужгородського національного університету відлунюють і відлунують у ЗМІ та соціальних мережах. Висловлюються різноманітні судження, лівова частка яких є підтримкою права історичного факультету на самостійне існування. Про це читаємо і у чисельних постах у Фейсбуці. Найхарактерніші з них пропонуємо вашій увазі.

Diana Shterr, 8 листопада: [Далі – текст, як у попередній публікації].

Іра Смірнова, 11 листопада: [Далі – текст, як у попередній публікації].

Сергій Токар, 12 листопада: «А, як Вам те, що у ВНЗ Закарпаття ліквідовують історичний факультет? Класичний факультет ліквідовують – через політичні погляди».

Маріяна Богуславець, 13 листопада: «Випускники історичного факультету УжДУ, не залишаймося байдужими до того, що твориться з нашим факультетом, приєднуйтеся і всі разом відстоїмо рідний факультет, який достойно працює 72 роки!».

Marian Tokar, 13 листопада: [Далі – текст, як у попередній публікації].

Konstantin Cherkaev, 14 листопада: «Щось я цього не розумію. Що за фігня? Як можна закрити історичний факультет? Може весь УжНУ закрити? Що б там не говорили про якісь підклимні ігри з посадами і особистостями в керівництві, для мене історичний факультет – це В'ячеслав Котигорошко, Олександр Дзембас та інші справжні особистості і професіонали з великої літери».

Ivanka Babines, 14 листопада: «Дякуємо всім за підтримку історичного факультету! Тому що *historia et magistra vitae*, тому що саме історичний факультет покликаний виховувати свідомих громадян України, патріотів своєї держави! Історичний факультет треба не реорганізовувати-ліквідувати, а підтримувати, тому що він закладає ідеологічний фундамент існування Української державності!».

Okszana Ferkó, 16 листопада: «І доки є студенти, які мають таку думку, істфак має право на самостійне існування. Ми відстоюємо наш рідний факультет заради цих студентів, які незважаючи на скрутну економічну і політичну ситуацію, хочуть вчитися на нашому факультеті, хочуть стати справжніми істориками».

KorzoNews, vholos.info, 17 листопада 2016 р.

*№ 12. Публікація на сторінці «Трибуна УжНУ» у Фейсбуку
18 листопада 2016 р.*

Хронологія знищення історичного факультету УжНУ

Події навколо реорганізації історичного факультету УжНУ збурили громадськість. Керівництво вишу виявилось неготовим побачити консолідовану позицію колективу факультету, що відстоює своє право жити життям самостійного підрозділу. Аж через тиждень протестів очільник УжНУ вирішив особисто прояснити своє рішення. Та його пояснення викликали ще більше запитань.

В.І. Смоланка усюди наголошує, що рішення про реорганізацію історичного факультету погоджено зі студентами і трудовим колективом факультету. Цього не було. За лічені години до Вченої ради вишу Смоланка В.І. запросив у кабінет кілька викладачів і двох студентів, але тільки для «одобрямса», поставивши всіх перед фактом. Колектив проігнорували і не допустили до вирішення долі факультету. Студентів, які висловилися проти, відразу «заткнули». Виникає логічне питання: «Чи можна це вважати погодженням з трудовим колективом»? Такі дії керівництва викликали масу незадоволення. У понеділок 14 листопада 2016 р. студенти історичного факультету зібралися в 56 ауд. для вироблення власної позиції щодо об'єднання з іншим підрозділом. Збори проводили без участі керівництва вишу чи факультету, але раптово без запрошення прийшли ректор В.І. Смоланка і проректор М.О. Лендьел. Відтак долучилися до зборів і представники викладацького складу факультету, перед якими В.І. Смоланка до того і після того так і не захотів пояснити свої дії.

В.І. Смоланка показав студентам, що не володіє інформацією щодо об'єднання і рішень Вченої ради УжНУ. Зокрема, наголосив про виго-

ди, які отримає факультет історії та міжнародних відносин у зв'язку з приєднанням кафедри прикладної лінгвістики (згідно з рішенням Вченої ради, цю кафедру приєднують до факультету міжнародних економічних відносин). В.І. Смоланка постійно наголошував, що пропозиції до Плану заходів щодо усунення виявлених Державною інспекцією порушень і недоліків необхідно було подати до 3.11.2016 р. (це можна побачити і в його відео-зверненні), але історичний факультет не зробив цього. А чому тоді в рішенні Вченої ради УжНУ від 8.11.2016 р. (протокол № 13) у п.3 вказано інший термін – до 17.11.2016 р. Історичному факультету надали «особливі умови»? Виникає питання: «Яким чином голова Вченої ради УжНУ ставить на голосування і затверджує рішення, якщо не розуміє їх суті?».

Переломити думку студентів В.І. Смоланка намагався, використовуючи неправдиву інформацію:

- при вступі в УжНУ абітурієнт в заяві не вказує на який факультет бажає вступати, а тільки спеціальність (просимо ректора, а за сумісництвом голову приймальної комісії УжНУ ознайомитись з формою заяви абітурієнта, яка пишеться саме на його ім'я);

- ректор вишу взагалі не володіє інформацією щодо кількості осіб, що навчаються на факультеті й терміни їх відрахування, зокрема, у своїх зверненнях він називає число студентів 196 станом на 1.07.2016 р., 199 – на 1.02.2017 р., 185 – на 1.07.2017 р. Аспірантів, здобувачів ступеня доктора філософії та докторантів сюди не додає. При цьому вказує неправдиві цифри про всіх здобувачів вищої освіти (студенти, аспіранти, докторанти). На зустрічі із студентами ректор заявив про наявність на факультеті 4 докторантів, хоча станом на 1.07.2016 р. – їх було 2, а на 1.10.2016 р. – 3. Виникає питання: «Хто готує інформацію для ректора, а відповідно і для Державної інспекції?»;

- не міг відповісти ректор і на питання: «Чому аспіранти, котрі здобувають ступінь доктора філософії та докторанти не внесені в систему ЄДЕБО?».

- за словами В.І. Смоланки за останні 6 місяців він не підписав жодної ліцензійної справи, підготованої історичним факультетом. Схоже, ректор взагалі не володіє інформацією і не читає документи, які підписує. Влітку 2016 р. історичний факультет пройшов ліцензування освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю «Історія та археологія», куди вступило 10 осіб;

- у відеокоментарі, розміщеному на Медіацентрі УжНУ, розповідаючи про загальноуніверситетські кафедри, В.І. Смоланка повідомляє, що вони можуть бути у складі будь-якого факультету. Якщо разом з істориками за рішенням Вченої ради будуть навчатись студенти міжнародного бізнесу, менеджменту і маркетингу, то чому до цих лав не додали ще кафедру фізичного виховання і військову кафедру?;

- інформація про те, що на історичному факультеті зменшилась кількість вступників, не відповідає дійсності. Якщо порівнювати з 2015 р., то в 2016 р. на факультет вступило на 13 студентів денної форми навчання більше. Це без докторантів і здобувачів ступеня доктора філософії;

- щодо «консенсусу», досягнутого на згаданій зустрічі перед Вченою радою вишу, то ця інформація теж не відповідає дійсності. Адже студенти-історики відразу висловилися щодо неприпустимості об'єднання з факультетом міжнародної політики бізнесу та менеджменту;

- В.І. Смоланка розповідає про прискіпливу роботу Державної інспекції. Цікава інформація, особливо з огляду на те, що ректора не було на роботі під час перевірки. Такого, напевно, інспектори ще не спостерігали в жодному навчальному закладі;

- на запитання студентів: «А що Ви, Володимире Івановичу, як ректор зробили для історичного факультету, для покращення умов навчання?», він лиш згадав котельню від попередньої влади;

- на пропозицію студентів повернути до складу історичного факультету відокремлені колись кафедри – політології чи історії Угорщини та європейської інтеграції, ректор знизував плечима.

У кінці зустрічі ректора-демократа, який сповідує європейські цінності, запитали, чи прислухається він до думки і прохань студентів, які за рахунок державних чи власних коштів сплачують заробітну плату як викладачам, так і керівництву УжНУ? В.І. Смоланка наголосив, що «матч зіграно і після свистка претензій до арбітра не може бути». Виникає питання, якщо ректор – це арбітр, то чому гра йде в одні ворота, де принципи «fair play»? Згадується епізод з історії вітчизняного футболу, пов'язаний з норковими шубами.

Р. С.: Володимире Івановичу, Ви любите футбольну термінологію? Післяматчеві пенальті на зустрічі з історичним факультетом Ви програли «в суху». Студенти і викладачі проголосували проти безпідставної реорганізації.

Трибуна УжНУ [Фейсбук], 18 листопада 2016 р.

№ 13. Публікація в інтернет-виданні «KorzoNews» 21 листопада 2016 р.

Красьнавці Закарпаття теж проти реорганізації історичного факультету УжНУ

Про резонансні події навколо історичного факультету Ужгородського національного університету ми вже розповідали – у публікаціях «На історичному факультеті Ужгородського університету проти його ліквідації», «Чого хоче колектив історичного факультету Ужгородського універ-

ситету?» та «Намагання ліквідувати історичний факультет УжНУ: реакція Фейсбуку».

Нижче публікуємо ще один матеріал на цю злободенну тему.

[Далі – текст заяви Закарпатської обласної організації Національної спілки краєзнавців України щодо реорганізації історичного факультету УжНУ, що вже поданий вище].

KorzoNews, 21 листопада 2016 р.

*№ 14. Публікація в інтернет-виданні «Mukachevo.today»
21 листопада 2016 р.*

Закарпатська обласна рада підтримала історичний факультет і націлила ініціаторів реорганізації шукати компроміс

Про це йдеться у відповіді за підписом заступника голови обласної ради Петра Грицика на колективні звернення студентів, викладачів, співробітників, випускників з проханням допомоги відстояти збереження історичного факультету як самостійного підрозділу.

У цих зверненнях зазначалося, що колектив історичного факультету несподівано поставили перед фактом реорганізації, вдавшись «заднім числом» до дезінформації. Такими безпідставними і свавільними діями, по суті, перекреслюються традиції та подальша доля факультету.

Як зазначалося у колективних зверненнях, ректор Володимир Смоланка ініціював ухвалення необґрунтованого рішення вченої ради вишу про об'єднання істфаку з частиною іншого підрозділу, пояснюючи вимогами Державної інспекції навчальних закладів України.

Закарпатська обласна рада висловила свою позицію щодо реорганізації історичного факультету. У листі - відповіді крайовий парламент наголосив, що не наділений повноваженнями втручатися у роботу вишів.

Проте разом із цим, облрада закликає шукати компромісний вихід із конфліктної ситуації з врахуванням громадської думки, шляхом громадських обговорень і консультацій з громадою, тобто з колективом історичного факультету.

Чи скоригує тепер свою авторитарну позицію керівництво УжНУ?

Питання залишається відкритим. Як стало відомо, облрада відповіла на звернення істориків ще 21 листопада, проте сам документ із ректорату передали на факультет із тривалим запізненням – 30 листопада.

mukachevo.today, 30 листопада 2016 р.

Закарпатська обласна рада – за компроміс на історичному факультеті УжНУ

Про це йдеться у відповіді за підписом заступника голови обласної ради Петра Грицика на колективні звернення студентів, викладачів, співробітників, випускників з проханням допомоги відстояти збереження історичного факультету як самостійного підрозділу.

У цих зверненнях зазначалося, що колектив історичного факультету несподівано поставили перед фактом реорганізації, вдавшись «заднім числом» до дезінформації. Такими безпідставними і свавільними діями, по суті, перекреслюються традиції та подальша доля факультету. Ректор Володимир Смоланка ініціював ухвалення необґрунтованого рішення вченої ради вишу про об'єднання істфаку з частиною іншого підрозділу, пояснюючи вимогами Державної інспекції навчальних закладів України. Це не відповідає дійсності, тому вказане рішення слід скасувати.

Закарпатська обласна рада закликає шукати компромісний вихід із конфліктної ситуації з врахування громадської думки, шляхом громадських обговорень і консультацій з громадою, тобто з колективом історичного факультету. Отож, протести істориків обласна рада почула і належно відреагувала, підтримавши справедливі вимоги колективу. Чи скоригує тепер свою авторитарну позицію керівництво УжНУ? Питання залишається відкритим. Зауважимо лише, що облрада відповіла на звернення істориків ще 21 листопада, проте сам документ із ректорату передали на факультет із тривалим запізненням – 30 листопада.

prozak.info, KorzoNews, vholos.info, 1 грудня 2016 р.

V. Теле- та відеорепортажі

№ 1. Репортаж на «21 каналі» 11 листопада 2016 р.

Не хочуть об'єднання?

Як ми вже повідомляли, вчена рада УжНУ прийняла рішення про ряд структурних зміни у виші.

Із викладачами та студентами історичного факультету УжНУ спілкувалися журналісти 21 каналу. Студентів та викладачів історичного та факультету міжнародних відносин шокувало рішення Вченої ради про об'єднання. Багатьох обурює, що їхньої думки ніхто не питав, лише поставили перед фактом, ще й під час навчального процесу. У деяких студентів навіть виникають думки перевестись в інші виші й надалі навчатись на факультеті, куди вступали. Викладачі ж не розуміють, як саме відбуватиметься переформатування та співпраця кафедр, і не бачать логіки в такому об'єднанні. Деталі – у відео 21 каналу.

21 канал, м. Ужгород, відео див.: karpatnews.in.ua, goloskarpat.info, transkarpatia.net, 11 листопада 2016 р., <https://www.youtube.com/watch?v=49GJyksjnuo&app=desktop>; osvita.uz.ua, 12 листопада 2016 р.; chas-z.com.ua, 14 листопада 2016 р.

№ 2. Репортаж на «21 каналі» 15 листопада 2016 р.

Студенти проти об'єднання

90 % студентів історичного факультету УжНУ проти об'єднання з факультетом міжнародних відносин. Такі дані оголосили самі студенти, після опитувань. На збори студентів неочікувано прийшов ректор УжНУ. Володимир Смоланка намагався переконати молодь: об'єднання не створить проблем і на навчальний процес не вплине. І констатував: рішення Вченої ради є остаточним.

21 канал, м. Ужгород, 15 листопада 2016 р., відео див.: <http://www.21tv.info/?p=8711>; <https://www.youtube.com/watch?v=y4fUNVOUy8>; karpatnews.in.ua, goloskarpat.info, ua-reporter.com, www.0312.ua, zak-insider.com, fromua.news, 15 листопада 2016 р., uzhgorod.in, 16 листопада 2016 р.

№ 3. Репортаж на телеканалі «Інтер» 15 листопада 2016 р.

В Ужгороді планують закрити історичний факультет університету

Акціями протесту погрожують студенти й викладачі історичного факультету Ужгородського університету. З наступного року його можуть за-

крити, таке рішення ухвалила Вчена рада вишу. В причинах розбиралася Марина Коваль.

Історичний факультет сьогодні працює у звичному режимі: студенти на лекціях, готуються до зимової сесії. У коридорах висять розклади занять усе ще історичного факультету, та стенди з іменами відомих випускників.

Декан розповідає, історичний — один із найстаріших факультетів Ужгородського університету. Йому сімдесят один. Та уже з наступного року історія може скінчитися. Днями вчена рада університету вирішила його реорганізувати. «У нашому розумінні це ліквідація історичного факультету, однозначно, а отже університет втрачає свій статус класичного», — сказав Володимир Фенич, декан історичного факультету УжНУ.

Не ліквідують, а об'єднують з іншим факультетом, пояснює нашій знімальній групі ректор. Усе заради економії бюджетних коштів. Бо на історичному факультеті брак студентів. «У нас у вересні працювала інспекція навчальних закладів і зробила одне із зауважень, факультет забезпечує підготовку менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання, що суперечить закону про вищу освіту, Закону України», — сказав Володимир Смоланка, ректор УжНУ.

Інспекція була влітку, коли факультет ще не зарахував першокурсників, кажуть у студентській раді. Зараз на історичному факультеті немає недобору. Як і підстав для реорганізації. На студентській конференції вирішили: вони проти об'єднання з несуміжними факультетами. «Нам є близькі по духу «філософія», наприклад, хай вже буде факультет суспільних наук, ну це вже крайня міра, але менеджмент, бізнес, політика? Історичний факультет ну це узагалі нікуди», — сказав Василь Карпов, студент 4 курсу історичного факультету УжНУ, голова студентської ради істфаку УжНУ.

Студенти налаштовані рішуче, уже збирають підписи під зверненням до ректора та міністра освіти. Заради збереження факультету навіть готові вийти на акції протесту

*Марина Коваль, телеканал «Інтер», м. Київ, відео див.:
podrobnosti.ua, 15 листопада 2016 р.*

№ 4. Повідомлення на порталі «Колуба» 20 листопада 2016 р.

Закарпатські відео-підсумки тижня 14-20 листопада 2016 р.

Історичний факультет УжНУ проти об'єднання.

*kolyba.org.ua, м. Ужгород, 20 листопада 2016 р., відео див.:
<http://www.kolyba.org.ua/koliba-video/videonovini/17379-zakarpatski-videopidsumki-tizhnja-1420-listopada-2016-r>; <https://www.youtube.com/watch?v=cIYuyxhOIAA>.*

VI. Проекти документів

№ 1. Проект петиції, кінець листопада 2016 р.

Петиція

<https://petition.president.gov.ua/>

Захист академічних свобод

В Ужгородському національному університеті порушено базові засади Закону України «Про вищу освіту»

Необґрунтована і неочікувана реорганізація історичного факультету Ужгородського національного університету 8 листопада 2016 року спричинила суспільний резонанс. Студенти, аспіранти, докторанти, викладачі, співробітники, випускники виступили за збереження історичного факультету як самостійного підрозділу. Наведені постфактум аргументи ректора щодо його об'єднання з частиною іншого підрозділу є непереконливими, засновані на недостовірних даних, не мають об'єктивних підстав, а впливають з особистих, сімейно-кланових чи політичних мотивів. Відповідні дії вчинено непублічно і непрозоро.

У конфлікті «Ректор проти факультету» порушені базові засади Закону України «Про вищу освіту», яким гарантується автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити громадському інтересові, здійснюватися прозоро і публічно, на засадах самоорганізації та саморегулювання.

Просимо Президента України:

1. Вжити заходів щодо відновлення прав і захисту законних інтересів колективу історичного факультету Ужгородського університету.

2. Внести на розгляд Верховної Ради зміни до Закону «Про вищу освіту» для викорінення авторитарної практики. Слід запровадити: 1) обрання декана факультету зборами трудового колективу факультету, а завідувача кафедри – колективом кафедри (нині їх обирає підконтрольна ректору вчена рада вишу, що складається значною мірою з осіб за посадами); 2) наріжну засаду демократії – розподіл влади, за якої один одного взаємно врівноважують ректорат, сенат, наукова рада, де не суміщають членство (нині вчена рада – орган управління при ректорі).

Запропоноване сприятиме реальному утвердженню академічних свобод, автономії та самоврядування у вищих навчальних закладах України.

№ 2. Проект петиції, кінець листопада 2016 р.

Петиція

<https://petition.president.gov.ua/>

В Ужгородському національному університеті необґрунтованою та непрозорою реорганізацією історичного факультету порушено базові засади Закону України «Про вищу освіту»

Необґрунтована і неочікувана реорганізація історичного факультету Ужгородського національного університету 8 листопада 2016 року спричинила суспільний резонанс. Студенти, аспіранти, докторанти, викладачі, співробітники, випускники виступили за збереження історичного факультету як самостійного підрозділу. Наведені постфактум аргументи ректора щодо його об'єднання з частиною іншого підрозділу є непереконливими, засновані на недостовірних даних, не мають об'єктивних підстав, а впливають з особистих, сімейно-кланових чи політичних мотивів. Відповідні дії вчинено неупублічно і непрозоро.

У конфлікті «Ректор проти факультету» порушені базові засади Закону України «Про вищу освіту», яким гарантується автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити громадському інтересові, здійснюватися прозоро і публічно, на засадах самоорганізації та саморегулювання. **Просимо Президента України** вжити заходів щодо відновлення прав і захисту законних інтересів колективу історичного факультету Ужгородського університету.

№ 3. Проект петиції, кінець листопада 2016 р.

Петиція

<https://petition.president.gov.ua/>

Захист академічних свобод

Просимо Президента України внести на розгляд Верховної Ради зміни до Закону «Про вищу освіту» для викорінення авторитарної практики. Слід запровадити: 1) обрання декана факультету зборами трудового колективу факультету, а завідувача кафедри – колективом кафедри (нині їх обирає підконтрольна ректору вчена рада вишу, що складається значною мірою з осіб за посадами); 2) наріжну засаду демократії – розподіл влади, за якої один одного взаємно врівноважують ректорат, сенат, наукова рада, де не суміщають членство (нині вчена рада – орган управління при ректорі).

Запропоноване сприятиме реальному утвердженню академічних свобод, автономії та самоврядування у вищих навчальних закладах України.

*№ 4. Проект звернення до Президента України,
кінець листопада 2016 р.*

Електронне звернення
<http://www.president.gov.ua/appeals/appeals-info>
Президенту України
Порошенку П.О.

Шановний Петре Олексійовичу!

Необґрунтована і неочікувана реорганізація історичного факультету Ужгородського національного університету 8 листопада 2016 року спричинила суспільний резонанс. Студенти, аспіранти, докторанти, викладачі, співробітники, випускники виступили за збереження історичного факультету як самостійного підрозділу.

Наведені постфактум аргументи ректора щодо його об'єднання з частиною іншого підрозділу є непереконаливими, засновані на недостовірних даних, не мають об'єктивних підстав, а впливають з особистих, сімейно-кланових чи політичних мотивів. Відповідні дії вчинено непублічно і непрозоро.

У конфлікті «Ректор проти факультету» порушені базові засади Закону України «Про вищу освіту», яким гарантується автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити громадському інтересові, здійснюватися прозоро і публічно, на засадах самоорганізації та саморегулювання.

Просимо Вас ужити всіх заходів щодо відновлення прав і захисту законних інтересів колективу історичного факультету Ужгородського національного університету як самостійного підрозділу.

Колективні звернення і рішення, проігноровані ректором Ужгородського національного університету, додаються.

З повагою ...

№ 5. Проект звернення, кінець листопада 2016 р.

Ректору Ужгородського національного університету Смоланці В.І.

Копії:

міністру освіти і науки України Гриневич Л.М.;

першому заступнику Голови комітету з питань освіти і науки Верховної Ради України Співаковському О.В.

Шановний Володимире Івановичу!

У зв'язку зі значним резонансом навколо Вашої ідеї та ініційованого Вами рішення щодо реорганізації історичного факультету Ужгородського

національного університету висловлюємо нашу точку зору. Ми розділяємо і підтримуємо позицію колективу історичного факультету – звернення студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, співробітників, а також його випускників, що доволі розгорнуто оприлюднені у ЗМІ та соціальних мережах і спрямовані на захист, збереження і примноження здобутків історичного факультету як самостійного підрозділу. Ми взяли до уваги і Ваші пояснення з цього приводу, які подані у теле- і відеоінтерв'ю.

Аргументи, що наводилися Вами на користь об'єднання історичного факультету з частиною іншого підрозділу, є непереконливими. При ухваленні управлінських рішень неприпустимо застосувати певні норми чи вимоги вибірково чи ситуативно. Адже чисельність здобувачів вищої освіти (студентів, аспірантів, докторантів) денної форми навчання на історичному факультеті станом на 01.10.2016 р. налічується 240 осіб, що більше існуючої мінімальної норми – 200 здобувачів. Як відомо, для відповідних розрахунків із певними наслідками щороку береться до уваги контингент здобувачів вищої освіти саме станом на 1 жовтня.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту», гарантуються автономія вищих навчальних закладів та академічна свобода учасників освітнього процесу, що повинні служити громадському інтересові, встановленню істини стосовно викликів, що постають перед державою і суспільством, здійснюватися прозоро і публічно.

Із жалем констатуємо, що керівництво університету усунуло колектив історичного факультету від вирішення його долі. Учена рада університету 8 листопада ц.р. із Вашою участю несподівано для колективу історичного факультету вирішила реорганізувати факультет. При цьому його колектив офіційно і задалегідь не повідомили про ймовірне рішення, що, як нам бачиться, готувалося непрозоро і непублічно.

До уваги не взято і той факт, що з 2009 р. в Ужгородському національному університеті частину ліцензійного обсягу і місць державного замовлення для підготовки фахівців з історії за рахунок історичного факультету виділяється гуманітарно-природничому факультету з угорською мовою навчання. Йдеться нині про майже 30 здобувачів вищої освіти. Цілком логічно було б наразі не тільки не проводити жодних реорганізацій історичного факультету, а зосередити всіх студентів-істориків на історичному факультеті та не розпоршувати їх за мовно-етнічною ознакою між двома підрозділами.

Закликаємо Вас особисто зробити все для того, щоби скасувати безпідставне й необґрунтоване рішення, що перекреслює традиції та подальшу долю історичного факультету Ужгородського національного університету – добре знаного істориками України і зарубіжжя факультету, що діє з дня заснування вишу.

З повагою ...

VII. Наочна агітація, пропозиції та начерки

№ 1. Постер – репліка з відомого британського плаката, листопад 2016 р.

Примітка. Виготовив і розповсюдив студент Михайло Рекрут'як.

Не кивайте історію

Сонце за будар зайшло,
Штось на когось надийшло.
Скаламутилося фєст,
Убалила відьма хрєст.
Морить університєт,
Розум му утікать гєт.
Одтяті субі дав рўку
І принїмать сісїю мўку,
Як велику благодать.
Бись не впав, анў лем сядь.
Ачєй розум одняло,
Та гі камїньом в чолó.
Там ся чўдо народїло,
Што у снóви не приснїло.
Історїчний факультєт
Розвалїти хóчуть гєт.
Кїбі старї вчителї,
Встали нїська із землі,
Нáрас би од тóго вмєпли.
Їх робóту в угєнь вєлли.
То, што вічноє садїли,
Панї нїшні утопїли.
Хотять правду затоптати,
Юдови наш Край продати.
Кїть не лїжеш – ідєш вон,
Убалїть тебє закóн.
Ви ся ще не народїли,
Колї факультєт хрєстїли.
Ви історїї лишїться,
В цєркви лїпше помолїться.
Забирайте розказ гєт!
Історїчний факультєт
Не рубайте, не кришіть,
І на правду не грїшіть.
Нись за правдов звóни б'ють,
У болóто нас ведуть.
Раз історію задавлять,
Зáвтра з їншима так справлять.

Примітка. Ця поезія надійшла на електронну поштову скриньку Р. Офіцинського 12 листопада 2016 р. й неодноразово публікувалася в соціальних мережах.

№ 3. Пропозиції щодо захисту історичного факультету Ужгородського національного університету, листопад 2016 р.

Пропозиції

«МИ РІВНІ, АЛЕ РІЗНІ» (назва для загальної інформації).

Дуже стисла інформація про історичний факультет УжНУ.

Ми викладаємо подієву історію, історію історичної науки, спеціальні історичні дисципліни.

Кількість випускників за час існування нашого факультету (денне, заочне, вечірнє відділення), з них членів-кореспондентів..., депутатів..., заслужених вчителів тощо (кількість, а не конкретні прізвища - але мати «в запасі» і відповідну «конкретику» - М. Рябець, С. Устич, С. Мітряєва, В. Приходько, С. Віднянський та ін.).

Не хочемо образити колег, але нехай кожен сам оцінює...

Характеристика заслуг історичного факультету (випуск Наукового вісника, кафедральних збірників, проведення і публікація результатів наукових конференцій тощо) і порівняти з досягненнями колег, факультет яких намагаються об'єднати з нашим.

Оформити 2 таблиці з інформацією: 1) по трьох кафедрах істфаку: головні дисципліни, які читаються, а також спецкурси (з найбільш цікавими, «броскими» назвами); 2) аналогічна інформація щодо іншого факультету. Зробити відповідне порівняння.

Навести кількісну інформацію про публікацію (принаймні за останні 25 років) монографій, розробку і видання підручників, методичних порад тощо, підготовку науково-педагогічних кадрів (професори, доценти, доктори, і кандидати наук), зробити аналогічне порівняння.

Розмістити в Інтернеті (також: 1 друкований примірник - ректору, 1 - методичній нараді УжНУ, 1 - вченому секретарю УжНУ О. Мельник, кілька десятків - членам Вченої ради УжНУ, 1-2 примірники - Міністру освіти Л. Гриневич).

Примітка. Пропозиції отримав Р. Офіцинський від колеги в середині листопада 2016 р.

Агонія містечкового «реформатора»

Восени минулого року Ужгородський національний університет звернув на себе суспільну увагу двічі: спочатку перевіркою Державної інспекції навчальних закладів України, а потім і реорганізаціями факультетів. Державна інспекція, використовуючи звичні для чиновницької практики евфемізми, констатувала, що управлінська діяльність в УжНУ «потребує значного удосконалення». Про це повідомлено Міністерство освіти і науки «для врахування при прийнятті управлінських рішень». Простіше кажучи, з професійної точки зору ректор В. Смоланка та його команда показали себе значно гірше, ніж очікувалося. Міністерство має вагомі підстави для оновлення керівництва вишу, проте зволікає.

Відчувши безкарність, очільники УжНУ вдалися до чергових авантур, до авторитарного переділу виборних посад і довільного перекроювання структури установи. 8 листопада минулого року з ініціативи ректора вчена рада університету ухвалила реорганізувати низку підрозділів без жодних попередніх громадських обговорень і без участі їх колективів. Ці сумбурні коридорно-кулуарні рішення викликали негативні відгуки, які керівництво вишу приглушувало адміністративними заходами і цензурою. Проте громадянське суспільство принаймні в межах одного факультету, що потрапив у немилість ректора, показало свою живучість, привернуло увагу й центральних телеканалів.

Нелегітимна реорганізація історичного факультету, що бажає залишитися самостійним підрозділом, виявила грубі управлінські прорахунки. Ректор вирішив розформувати факультет міжнародної політики, менеджменту та бізнесу, який сам же штучно створив два роки перед тим для свого родича-декана як клон діючого факультету міжнародних відносин. Керівник вишу ставить наступний авторитарний експеримент, схрещує історичний факультет (готує здобувачів вищої освіти із спеціальностей галузі знань «Гуманітарні науки») із залишками іншого. Від фактично розформованого факультету забирають філологічну спеціальність, яку замість передачі факультету іноземної філології чи філологічному факультету, долучають для «підтримки штанів» до факультету з уточненою назвою – міжнародних економічних відносин (готує здобувачів вищої освіти із спеціальностей галузі знань «Міжнародні відносини»). А спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (галузь знань «Міжнародні відносини»), «Маркетинг» і «Менеджмент» (галузь «Управління та адміністрування» економічного спрямування) додають до історичних з галузі «Гуманітарні науки». Новотвір називають факультетом історії та міжнародних відносин, хоч у такій конфігурації він є історико-економічним. Невідомо чим завинив економічний факультет,

якому не віддають «Маркетинг» і «Менеджмент». Над цим іронізують від Києва до Чернівців. Може, якесь академічне світило на уклінне прохання ректора пояснить абракадабру? Чи це просто банальний сімейно-клановий бізнес у держустанові, коли ректор постійно перепрацевлаштовує деканом рідного брата своєї дружини?

Якщо ж ректор все-таки вирішив розформувати створений ним же факультет під декана-родича, що проіснував лише два роки, належало б провести громадське обговорення чи принаймні дотриматись вимог закону «Про вищу освіту» про публічність і прозорість управлінської діяльності. Варто було озвучити реальні наміри заздалегідь, щоби колективи підрозділів, яких це стосується, перевірили вірогідність аргументації та узгодили свою позицію. Свою аргументацію ректор навів усно і постфактум. При цьому порушив сам же свій наказ від 12 жовтня 2016 р., яким зобов'язав дорадчий орган (комісію з питань оптимізації та удосконалення структури) підготувати обґрунтовані пропозиції щодо шляхів реорганізації лише кафедр (!) двох факультетів – історичного і гуманітарно-природничого. Про факультет міжнародної політики, менеджменту та бізнесу і факультет міжнародних відносин не йшлося взагалі. Звідки взялися «обґрунтовані пропозиції» (їх так і не виявилось) щодо утворення з трьох факультетів двох? Та ще в авторитарний спосіб супроти законних прав та інтересів їхніх колективів. Виникли спонтанно, на ходу, на коліні, як авторитарне рішення однієї особи, котра аж через тиждень придумала пояснення. Ці пояснення виявилися неправдивими, підірвали авторитет державних органів (Державної інспекції навчальних закладів, Міністерства освіти і науки), завдали репутаційного удару по університету посеред навчального року. Це засвідчує лист Міністерства освіти і науки від 5 грудня 2016 р., який всю вину і відповідальність за скоєне переклав на керівника університету В. Смоланку. Останній у своєму річному звіті 10 січня 2017 р. замовчав провальну реорганізацію, ніби її не було взагалі, і принагідно спростував свій же головний козир – нестачу студентів на істафаці. Адже здобувачів вищої освіти, зокрема і студентів, вистачало і вистачає цілком для самостійного існування історичного факультету відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту».

У підсумку ректор виявився ще й цинічно «глухуватим». Адже студенти, аспіранти, докторанти, викладачі, працівники, випускники історичного факультету виступили проти цієї безпідставної та неочікуваної реорганізації. У ЗМІ, соціальних мережах, в органи влади поступили їх звернення з протестами проти нелегітимних і свавільних дій керівництва вишу. Закарпатська обласна рада, по суті, підтримала справедливі вимоги колективу факультету. Замість того, щоби виправити свою грубу помилку, ректор вдає, що нікого не чує. Втім, він відповідальний за порушення базових засад Закону «Про вищу освіту», яким гарантується автономія вищих навчальних закладів й академічна свобода учасників освітнього процесу,

що повинні служити громадському інтересові, здійснюватися прозоро і публічно, на засадах самоорганізації та саморегулювання, отже, на користь, а не на шкоду історичному факультету. Крім того, В. Смоланка та його підручні здійснили цензуру, перешкоджаючи оприлюдненню відкритих звернень колективу факультету, а також вдалися до перлюстрації – відстежували і самочинно відкривали чужу кореспонденцію.

Наразі бачимо примітивний переділ адмінресурсу і структури УжНУ в особистих цілях ректора зі специфічною репутацією, про що дуже детально розповідають мас-медіа вже тривалий час. Нашкодивши альма-матер, він вирішив канути в Лету безславно.

Р. 5. Порівняльна таблиця існуючого стану справ, затіяної абсурдної перетасовки, можливої легітимної реорганізації

Статус-кво	Ідея-фікс ректора 8 листопада 2016 р.	Логічний варіант (вирішують колективи підрозділів)
<p>Історичний факультет (з дня заснування університету, 1945 р.) Спеціальності ОКР «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): «Середня освіта (історія)», «Історія та археологія» Спеціальність ОС «Доктор філософії»: «Історія та археологія»</p>	<p>Факультет історії та міжнародних відносин Спеціальності ОКР «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): «Середня освіта (історія)», «Історія та археологія» Спеціальність ОС «Доктор філософії»: «Історія та археологія» + «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): <u>«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»:</u> <u>«Менеджмент»:</u> <u>ОКР «Бакалавр»: «Маркетинг»</u></p>	<p>Історичний факультет (відсутні підстави для реорганізації)</p>
<p>Факультет міжнародних відносин (веде відлік з 1998 р.) Спеціальність ОКР «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): «Міжнародні економічні відносини» Спеціальність ОС «Доктор філософії»: «Міжнародні економічні відносини»</p>	<p>Факультет міжнародних економічних відносин Спеціальності ОКР «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): «Міжнародні економічні відносини» + «Філологія. Прикладна лінгвістика» Спеціальність ОС «Доктор філософії»: «Міжнародні економічні відносини»</p>	<p>Факультет міжнародних відносин (приєднання до ф-ту) + спец. «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»</p>

<p>Факультет міжнародної політики, менеджменту та бізнесу (діє з 2014 р.) Спеціальності ОКР «Бакалавр», «Магістр» («Спеціаліст»): «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»; «Маркетинг» (тільки на ОКР «Бакалавр»); «Менеджмент»; «Філологія. Прикладна лінгвістика» Відсутні спеціальності ОС «Доктор філософії»</p>	—	<p>Економічний факультет (приєднання до ф-ту) + спец. «Маркетинг», «Менеджмент»</p> <p>Факультет іноземної філології / Філологічний факультет (приєднання до ф-ту) + спец. «Філологія. Прикладна лінгвістика»</p>
--	---	---